O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV. №

Ҳақсевар, она юрт, мангу бўл обод!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси ◆ TOSHKENT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган • 1999 йил 13 февраль, шанба • № 13 (11.096) • Эркин нархда сотилади

Ислом КАРИМОВ:

БИЗ ТЕНГЛИК АСОСИДАГИ ҲАМКОРЛИК ТАРАФДОРИМИЗ

11 февраль куни Дўрмон қароргоҳида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов ва Россия Федерацияси Федерал мажлиси Федерация Кенгашининг раиси Егор Строевнинг учрашуви бўлиб ўтди.

Унда Ўзбекистон Республикаси ва Россия Федерацияси ўртасида кенг миқёсли ўзаро манфаатли иқтисодий ҳамкорлик муносабатларини янада мустаҳкамлаш, икки мамлакатнинг парламентлариаро алоқаларини ривожлантириш ҳамда томонларни қизиқтирган бошқа масалалар юзасидан фикр алмашилди.

Айни пайтда қароргоҳнинг музокаралар залида Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ўткир Султонов Россия Федерацияси расмий делегацияси аъзолари билан учрашди. Россия Федерацияси расмий делегацияси таркибида мамлакатнинг Орлов, Курган, Воронеж, Иваново, Калуга, Тюмен, Иркутск, Омск вилоятлари раҳбарлари бор эди. Учрашувда мамлакатларимиз ўртасидаги иқтисодий алоқаларни ривожлантириш, ҳудудлараро товар айирбошлаш ҳажмларини ошириш билан боғлиқ масалалар музокараларнинг бош мавзуси бўлди.

Таъкидлаш жоизки, Россияда Ўзбекистоннинг пахтасига, полиз, мева-сабзавот ва бошқа маҳсулотларига эҳтиёж катта. Шу сингари Россия билан изчил иқтисодий ҳамкорликдан, шубҳасиз, мамлакатимиз ҳам наф топади. Учрашувда ҳудудлар, хўжалик субъектлариаро алоқалар ривожланиб бораётганини қайд этилиши баробарида, бундай муносабатлар кўламини янада кенгайтириш ҳар икки томон манфаатларига бирдек хизмат қилиши таъкидланди.

Шундан сўнг қароргоҳнинг музокаралар залида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Россия Федерацияси Федерал мажлиси расмий делегацияси аъзолари билан учрашуви бўлиб ўтди. Мамлакатимиз раҳбари Ўзбекистон, Россия ва минтақада кечаётган воқеа-ҳодисалар юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини баён этар экан, Егор Строев билан учрашувда бу муаммолар юзасидан қарашлар муштарак экани аён бўлганини қайд этди.

Мамлакатимиз раҳбари Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги борасида кечаётган гап-сўзлар хусусида ҳам алоҳида тўхталиб, бу тузилма аввалбошданоқ пухта замин асосига қурилмаганини қайд этди. Агар МДҲ иқтисодий замин асосида барпо этилганида эди, бугун унинг натижаси бошқача бўлур эди, деди жумладан Ислом Каримов. Пухта ўйланмай, ишланмай туриб юзлаб қарорлар қабул қилинди, бироқ улар амалий натижа бермади. Кейинги пайтларда шундай аҳвол юзага келди: марҳамат, ким хоҳласа ҳужжатга имзо чексин. Ахир буни қандай баҳолаш керак? Ҳамдўстликни фақат тенгликка асосланган иқтисодий манфаатгина мустаҳкамлай олиши мумкин. Масалан, 1994 йили имзоланган эркин савдо ҳудуди тўғрисидаги ҳужжат ҳалигача иш бераётгани йўқ. Бу ҳақда ўйлаш ўрнига қандайдир ҳаво ҳужуми мудофааси, аллақандай блоклар, сиёсий тузилмалар ташкил этиш ва шунга ўхшаш беҳуда саъй-ҳаракатларга ўралашиб қолинмоқда. Биз бир-биримиз билан янада яқинлашишга сираям қарши эмасмиз, деди Ислом Каримов. Интеграция ҳақидаги баландпарвоз гапларни байроқ қилаётганлар, асосан, ўз мамлакатларида иқтисодий, молиявий ва бошқа қийинчиликларни бошдан кечираётганлар эканини унутмаслик керак. Улар ўзининг келажагини кўра олмаётгани учун шунчаки тилдагина интеграция тарафдори сифатида чиқишаётир. Биз ҳақиқий, яъни тенглик асосидаги интеграция тарафдоримиз. Шунчаки шиорбозликлар билан ҳамкорликни мустаҳкамлаб бўлмайди.

Ислом Каримов Ўзбекистон Россия билан ҳам ҳар икки томон манфаатига тенг хизмат қиладиган интеграция тарафдори эканини алоҳида таъкидлади. Давлатимиз раҳбари шу ҳақдаги фикрларини давом эттириб, агар том маънодаги иқтисодий интеграцияни барпо этишни хоҳлар эканмиз, пухта ўйланмаган транспорт, божхона тарифларию олдинга қараб ҳаракат қилишга халақит бераётган бошқа тўсиқларни бирга бартараф этиш лозимлигини айтди.

Егор Строев Ўзбекистон заминида кечган учрашувлардан қониқиш ҳосил қилганини айтиб, Ислом Каримов билан бўлган мулоқотлари унга улкан мамнуният бахш этганини алоҳида таъкидлади. Егор Строев собиқ иттифоқ республикалари орасида фақат Ўзбекистон 1990 йилги ишлаб чиқариш ҳажми кўрсаткичларини сақлаб қололган, бозор муносабатларига ўтиш жараёнида давлатнинг ислоҳотчилик ролидан воз кечмаган, ислом фундаментализмига қарши курашда қатъий ва изчиллик кўрсатаётган ягона мамлакат эканини айтди.

Шундан сўнг, Россия Федерацияси Федерал мажлиси Федерация Кенгашининг раиси Егор Строев раҳбарлигидаги ушбу мамлакат делегацияси аъзолари мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов ҳамроҳлигида Ўзбекистон Миллий боғига ташриф буюрди. Меҳмонлар улуғ мутафаккир ва давлат арбоби, шеърият мулкининг султони Алишер Навоий ҳайкали пойига гул қўйдилар.

Егор Строев бошчилигидаги делегация аъзолари мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов ҳамроҳлигида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисига ташриф буюрди. Меҳмонлар мамлакатимиз парламентининг муҳташам биносини кўздан кечириб, Олий Мажлис фаолияти билан танишди.

Меҳмонлар Олий Мажлис раиси Э.Халилов, парламент фракцияларининг раҳбарлари ҳамда қўмита раислари билан учрашди. Учрашув чоғида парламентлараро алоқаларни янада ривожлантириш билан боғлиқ масалалар суҳбатнинг бош мавзуи бўлди.

Ислом Каримов ва Егор Строев пойтахт марказидаги Ўзбекистон академик рус драма театрига ҳам ташриф буюрди. Меҳмонлар театр жамоаси билан учрашиб, санъаткорлар фаолияти хусусида суҳбатлашдилар. Ислом Каримов санъаткорларни маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш билан бир қаторда, уларга ўз иқтидорини рўёбга чиқариш учун имконият яратиб бериш ҳам жуда муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади. Е.Строев Ўзбекистонда маданият ва санъат аҳлига давлат томонидан алоҳида эътибор қаратилаётганига гувоҳ бўлганини қайд этди.

Шу билан Россия Федерацияси Федерал мажлисининг Федерация Кенгаши раиси Егор Строевнинг Ўзбекистонга ташрифи ниҳоясига етди. Тошкент аэропортида уни Президент Ислом Каримов ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолди

Шуҳрат УМИРОВ, Мусулмон НАМОЗОВ. (ЎзА).

«ОҚҚЎРҒОН» ТЕХНИКАСИ ШАЙ

КЎКЛАМГИ экиш мавсумига республика Вазирлар Маҳкамасининг «1999 йил ҳосили учун кузги-қишки агротехника тадбирларини ўз вақтида ўтказиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорига қатъий амал қилган ҳолда тайёргарлик кўрилаётган вилоят хўжаликларида асосий вазифалар ниҳоясига етиб қолди.

Кузги-қишки тадбирлар, хусусан, техникани таъмирлаш, айниқса, «Оққўрғон» ширкатлар уюшмасида намунали ташкил этилди. Бунинг учун махсус комиссия тузилиб, техника саройи ва устахоналарда иш суръати ва сифати мунтазам текшириб борилди. Созловчилар учун яратилган иш ва дам олиш шароитлари ҳам ана шу комиссия назоратида бўлди. Аниқланган камчилик ва нуқсонлар вақтида тузатиб борилди. Илғор созловчилар моддий ва маънавий рағбатлантирилди. Шунинг самараси ўлароқ хўжаликдаги мавжуд экиш техникаларининг ҳаммаси ҳозирданоқ тайёрлик чизиғига келтириб қўйилди.

Суратларда: (юқорида) Бахтиёр Мамадалиев ва Шавкат Аҳмадалиев ўзларига бириктилган техникани биринчи бўлиб таъмирдан чиқардилар; сифат комиссияси тайёрлик чизиғига қўйилган техникаларни қабул қилиб олмоқда.

Ҳусан АВВАЛОВ олган суратлар.

ТАҲЛИЛ ВА САБОҚ

ҲАР БИР ЖОЙДА, ҳар бир соҳада келгусидаги ишларнинг муваффақияти эришилган натижаларни чуқур таҳлил этиб, йўл қўйилган камчиликларни аниқлаб, муаммоларни ҳал этиш йўлларини излашга ва ишни шу асосда ташкил этишга боғлиқ. Айниқса, бу бевосита қуйида амалга оширилса самараси янада сезиларли бўлади.

Шу нуқтаи назардан вилоят ҳокимининг ташаббуси билан шаҳар ва туманларда ижтимоий-иқтисодий ривожланишнинг 1998 йил якунлари, ислоҳотларни чуқурлаштириш борасида белгиланган тадбирларнинг қай даражада бажарилаётганлигининг таҳлил этилаётганлиги, ютуқлар билан биргаликда йўл қўйилган камчиликлар ва муаммолар рўй-рост кўрсатилаётганлиги, айни вақтда, уларни бартараф этиш чора-тадбирлари ишлаб чиқилиб, галдаги вазифалар белгилаб олинаётганлиги долзарб аҳамият касб этмоқда. Ўтган ҳафта давомида Олмалиқ, Оҳангарон, Чирчиқ шаҳарларида ана шу масалаларга бағишланган фаоллар йиғилишлари бўлиб ўтди.

Ушбу шаҳарларда бўлиб ўтган йиғилишларда вилоят ҳокими Уммат Мирзақулов иштирок этди ва сўзга чиқди.

Бу йиғилишларнинг бир жиҳати алоҳида диққатга сазовордир. Уларда нафақат таҳлил этилаётган шаҳар, корхона, ташкилот, муассаса ва ҳокимлик мутасаддилари, балки вилоят ҳокимлигининг барча бошқарма ва бўлимлари раҳбарлари ҳам иштирок этмоқдалар. Муаммо бўлиб турган қатор масалалар шу ернинг ўзида дарҳол ечимини топмоқда, камчиликлар ва нуқсонларни бартараф этиш юзасидан аниқ вазифалар қўйилмоқда.

Ўйлаймизки, шаҳар ва туманларда ўтказилаётган бундай йиғилишлар келгусидаги вазифаларни амалга оширишда, белгиланган тадбир ва дастурларнинг тезкор бажарилишини таъминлашда ўзининг ижобий самараларини беради.

УРУҒНИНГ САРАСИ – ҲОСИЛ БАРАКАСИ

ЮРТБОШИМИЗ Тошкент вилоят Кенгашининг сессиясида сўзлаган нутқида вилоятда қўлга киритилаётган ижобий ўзгаришларни таъкидлаш билан бирга деҳқончилик ва ишлаб чиқаришнинг айрим бошқа соҳаларида йўл қўйилаётган камчилик, нуқсонлар ҳақида ҳам гапириб ўтганди.

Хусусан, экиш мавсумида чигитнинг иқлимлаштирилган навларини экишга, унинг агротехникасига етарли эътибор берилмаганлигини танқид қилган эди.

Дарҳақиқат, ўтган йили пойтахт вилоятида пахта ҳосилдорлиги 20 центнерда қолиб кетди. Бу кўрсаткич аввалги йиллардагига нисбатан 5-6 фоиз камдир. Хўш, нега шундай бўлди? Баҳона топиш осон. Кўпинча айбни табиатга тўнкаймиз.

— Деҳқончилик баҳона ахтаришни ёқтирмайди, — дейди вилоят Қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси бош мутахассиси Аҳмаджон Қодиров. — Ўтган йили ғўза парваришига суст киришилди, айрим жойларда минерал ўғит экинга вақтида берилмади. Ғалвир сувдан кўтарилганда вилоят бўйича 124 хўжаликдан атиги 47таси давлат буюртмасини бажарганлиги маълум бўлди.

Янги мавсумга яхши ният билан киришдик. 108 минг гектар майдонга маҳаллий ўғит сепилиб, чигит экишга тайёрлаб қўйилди. Илгари вилоятда чигитнинг «108-Ф» нави экиларди. Серҳосил, тола чиқими кўп эди. Аммо, кейинги йилларда иқлим шароит бир мунча ўзгарди. Шу боис бироз кеч пишадиган мазкур нав бизнинг шароитга тўғри келмай қолди.

Уруғнинг сараси — ҳосил баракаси, дейди халқимиз. Бу йил чигитнинг ер шароитимизга мос «С-65-24», «Фарғона-3», «Наманган-77», «Ан-Боёвут-2» навларини танладик. Вилоят бўйича тўрт, туманларда икки, хўжаликларда бир хил нав чигит экиш қатъий белгиланди. Ҳар бир нав у ёки бу туманнинг иқлим шароити, тупроғининг қуруқ ёки заҳкашлигига қараб экиладиган бўлди. Бу уруғларнинг 20-25 минг тоннаси вилоятимиздаги Бекобод, Уртачирчиқ, Чиноз, Янгийўл пахта тозалаш корхоналарида кимёвий ишлов берилиб, саралаб қўйилди.

Пўлат НИШОНОВ, ЎзА мухбири.

Вилоят ҳокимлигида

КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ ИСЛОҲОТИГА ЭЪТИБОР

КАПИТАЛ қурилишидаги жиддий қийинчиликларга қарамай вилоятимизда аҳолини уй-жой билан таъминлаш, қатор саноат корхоналарини қуриш ва қайта барпо қилиш, ижтимоий ва маиший хизмат кўрсатувчи муассасаларни бунёд этиш бўйича муайян ишлар амалга оширилмоқда.

Биргина ўтган йили вилоятимиз шаҳарлари ва туманларида умумий майдони 391,8 минг квадрат метр бўлган 3864та уй фойдаланишга топширилди. Умуман ўтган йили вилоят қурилиш ташкилотлари томонидан 15 миллиард сўмликдан кўпроқ қурилиш-монтаж ишлари бажарилди.

Лекин, шунга қарамай капитал қурилиши кўламлари давр талабига жавоб бермаяпти. Чунки, уй-жойлар, ижтимоий инфратузилма объектларини барпо этиш, ишлаб чиқариш иншоотларини қуриш ҳажмлари кескин камайиб кетди. Оқибатда бинокорлик касбининг обрўси ҳам пасайди. Бунга бозор муносабатларига ўтиш шароитларидаги турли муаммолар, жумладан, хом ашё, бинокорлик материаллари, қурилиш техникаси, бутловчи материалларга нисбатан нарх-навонинг ошиб кетганлиги ҳам салбий таъсир қилди. Лекин, булар баҳона бўла олмайди.

Яқинда Тошкент вилояти ҳокимлигида ўтказилган кенгайтирилган кенгаш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Капитал қурилишда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ҳамда «Капитал қурилишнинг бошқарув ташкилий тузилмасини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорларини амалга ошириш масалаларига бағишланди.

Кенгашни республика Бош вазирининг ўринбосари, Макроиқтисодиёт ва статистика вазири Бахтиёр Ҳамидов олиб борди.

Йиғилишда Тошкент вилояти ҳокими Уммат Мирзақулов қатнашди.

Кенгашда фаолияти замон талабларига жавоб бермаётган қатор қурилиш трестлари, механизациялашган кўчма жамламалар, хўжалик ҳисоби асосида ишлаётган қурилиш-монтаж бошқармалари ва бошқа ташкилотларнинг иши таҳлил этилди. Шунингдек, дебитор қарзларни камайтириш, акциялашни кенгайтириш, бу йил учун буюртмалар портфелини шакллантириш, самарасиз, зарар кўриб ишлаётган қурилиш ташкилотларини тугатиш масалалари ҳам кўриб чиқилди.

Кенгашда айрим қурилиш ташкилотларини қайта ташкил этиш ишларини қисқа муддатларда амалга ошириш, фаолиятида турли камчиликлар ва нуқсонларга йўл қўяётган корхоналар, пудратчилар устидан назоратни кучайтириш, вилоят капитал қурилишида иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш дастурини ишлаб чиқишни тугатиш бўйича қарорлар қабул қилинди.

ВИЛОЯТ ҲАЁТИ

янгиликлар, одамлар, воқеалар

БАЛЛИ, ГУЛБАҲРА!

АЁЛЛАР йили муносабати билан Пскент туманида «Йилнинг энг фаол аёли» танлови ўтказилди

ТАНЛОВДА ўтган йили ҳар бири ўз иш соҳасида энг яхши натижаларга эришган аёллардан беш нафари иштирок этди. Шаҳардаги 6-боғча тарбиячиси Гулбаҳра Эргашева туман хотин-қизлар қўмитаси, маънавият ва маърифат бўлими ходимларидан иборат ҳакамлар ҳайъати синовларидан муваффақиятли ўтиб, танлов ғолиби ва бош соврин эгаси бўлди.

Туман ҳокимининг ўринбосари Муҳаммаджон Мусаев танловнинг барча иштирокчиларига қимматбаҳо совғалар тақдим этди.

Самад ЙЎЛДОШ.

«ҚОМУС» ОРТИДАН «ҲУМО»

КУНИ КЕЧА ўқувчи ёшларнинг «Сиз қонунни биласизми?» мавзусидаги кўрик-танлови ўтказилди.

ТУМАН халқ таълими, прокуратура ва ички ишлар бошқармаси ёшларнинг ҳуқуқий билимларини оширишга алоҳида эътибор бермоқда. Хусусан, шу мақсадда уюштирилаётган танловлар яхши самара беряпти.

Навбатдаги шундай тадбир чоғида Гавҳар Ҳайдарова сардор бўлган Пскент шаҳар ҳудудининг «Қомус» гуруҳи юксак ҳуқуқий билимларини намойиш этиб, танлов ғолиби бўлди. Кориз қишлоқ ҳудудининг «Ҳумо» гуруҳи вакиллари эса иккинчи ўринни эгаллашди. Кўрик-танлов якунида барча гуруҳ аъзоларига қимматбаҳо совғалар топширилди.

Собиржон ИНОМОВ.

«СОРОС» ГРАНТИ «ТУРОН»ДА

ВИЛОЯТИМИЗНИНГ бош кутубхонаси «Турон» фаолияти янгиликлар билан бойиб бормоқда. Бу ерда 65 минг нусхадан иборат ўзбек тилидаги адабиётлар рўйҳати электрон каталогдан, яъни компьютердан жой олди.

Эндиликда китобхон битта китобни 20-30 минут қидирмайди, аксинча, уни сонияларда топиб олади.

Энг ноёб дурдоналар сақланадиган зиёхона жамоаси АҚШнинг «Сорос» жамғармаси танловида иштирок этиб, 2572 долларлик грантни ютиб олгач, унга компьютерлардан фойдаланиш борасидаги қулайликлар насиб этди.

Шаҳло БЕКНАЗАРОВА.

ХОРИЖДАГИ БУЮРТМАЧИЛАРГА

ЧИРЧИҚДАГИ «Ўзбеккимёмашинасозлиги» ишлаб чиқариш бирлашмаси бозор иқтисодиёти шароитларига ўтиш даврида ҳам барқарор ишлаётган корхоналарнинг бири ҳисобланади.

Жамоа ўтган йили ҳам бир маромда ишлаб, ишлаб чиқариш ҳажмини сезиларли даражади оширди. Бу кўрсаткич бир йил давомида 13 фоиз миқдорда ортди.

Унинг республикамиздан ташқари қатор чет мамлакатларда ҳам буюртмачилари бор. Кейинги йилларда Россия, Қозоғистон ва бошқа давлатлардаги мижозларга миллион-миллион сўмлик киём машинасозлиги маҳсулотлари жўнатилди. Улар орасида турбокомпрессорлар, барокамералар ва бошқа турдаги асбоб-ускуналар бор. Корхона жамоаси жорий йилда ҳам кўплаб шундай маҳсулотларни экспорт қилишни мўлжаллаб турипти.

Собир МУҲАМЕДОВ.

ТАРМОҚ ИШИ СОЗ БЎЛСА...

АҲОЛИГА маиший хизмат кўрсатиш вилоят уюшмасининг истиқбол дастурида режалар энг олис қишлоқларда тармоқнинг янги шахобчаларини очиш ва уларнинг моддий базасини мустаҳкамлашга қаратилган эди.

Шу боис январь-февраль ойлари ичида Бўка, Бўстонлиқ, Қибрай туманларининг марказдан узоқ қишлоқларида янги сартарошхоналар, суратхоналар, пойабзал, енгил машиналарни таъмирлаш устахоналари, кийим-кечак цехлари иш бошлади.

— Бу борада 1998 йил ҳам анча самарали бўлди, — дейди уюшма раиси Абдусаттор Нурмуҳамедов. — Шаҳар ва қишлоқ туманларида фойдаланишга топширилган 206та маиший хизмат шохобчаларида 376 нафар ёшлар учун иш жойлари очилди.

Саидвали ҲАСАНОВ.

ВИЛОЯТ ҲАЁТИ

янгиликлар, одамлар, воқеалар

ЖИНОЯТГА ЖАЗО МУҚАРРАР

ДЕМОКРАТИК ҳуқуқий жамиятда қонун устиворлиги барқарорликни таъминловчи тамойиллардан биридир. Бу эркин фуқаролик давлатини барпо этишда, фаолиятмизни конституция меъёрий-ҳужжатлар асосида йўлга қўяётганлигимизда намоён бўлмоқда. Ана шундай талаблардан бири шартномавий муносабатларда ўз ифодасини топмоқда.

Республика Олий Мажлисининг биринчи чақириқ ўн иккинчи сессиясида ўз тасдиғини топган ва ўтган йилнинг биринчи ноябридан амалга киритилган «Хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятининг шартномавий-ҳуқуқий базаси тўғрисида»ги қонун мамлакатимизда мустаҳкам ҳуқуқий пойдевор яратиш йўлидаги яна бир қадамдир. Айни пайтда, ҳар қандай қонун ўзининг ижроси, жамият ҳаётига сингиб бориши билан кучли ҳисобланади. Бу борада Тошкент вилояти ҳокимлигининг адлия бошқармаси томонидан ўтган йилда қатор ишлар амалга оширилди.

Хусусан, Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Хўжалик юритувчи субъектларнинг иқтисодий ночорлиги ва шартнома мажбуриятларининг бажарилиши учун мансабдор шахсларнинг жавобгарлигини кучайтириш тўғрисида»ги фармони ҳамда республика Вазирлар Маҳкамасининг ўтган йилдаги ана шу мавзудаги қарори асосида бошқармамиз қошида «Хўжалик юритувчи субъектлар томонидан шартнома мажбуриятларининг бажарилишини назорат қилиш» бўлими ташкил этилди. Бу бўлим ҳозирги пайтда изчил фаолият кўрсатмоқда. Бўлимнинг вазифаси вилоятимизда мавжуд бўлган 13848 корхона, турли ташкилотлар ва хўжаликлар, шу жумладан 15та қишлоқ туманлари, уларда жойлашган 235та ширкат хўжаликларининг шартнома билан боғлиқ ишларини назорат қилиб боришдан иборат. Айни пайтда бўлим бу борада ҳуқуқий ёрдам ҳам кўрсатади. Бундан ташқари, қабул қилинган меъёрий ҳужжатларнинг жойлардаги ижросини таъминлаш мақсадида Адлия бошқармасининг қатор масъул ходимлари вилоятнинг қишлоқ хўжалиги билан шуғулланувчи барча туманларига, шу жумладан, 8та санацияга тушган хўжалик ва 49та ширкат хўжаликларига бириктиб қўйилди. Улар ҳар ойда мазкур жойларда амалга оширилаётган шартнома-ҳуқуқий муносабатларни, шартнома интизомини текшириб, тегишли маслаҳатлар бермоқдалар, амалий жиҳатдан кўмаклашмоқдалар. Хусусан, ўтган йил март ойидан бошлаб йилнинг охиригача адлия ходимлари томонидан қишлоқ хўжалиги жамоаларида 218та, 5977та ташқи шартномалар, шу жумладан 1070та контракт шартномалари кўриб чиқилди. 1256та шартномаларни, шу жумладан. 346та контракт шартномаларни тузишда ёрдам кўрсатилди.

Шартнома интизомини ўрганиш давомида хўжаликлар ўртасидаги қарзларни ўзаро текширув асосида ундириш бўйича қатор ижобий натижаларга эришилгани кишини маълум даражада қувонтиради. Масалан, Паркент туманидаги «Чанги» жамоа хўжалигига «Эверст-супер» хусусий корхонасидан 1 миллион 376 минг сўм ва 800 минг сўмлик вино маҳсулотлари талабнома асосида тўлиқ ундириб берилди. Бу каби кўрсаткичларни вилоятнинг бошқа туманларида ҳам кўришимиз мумкин. Кўрсатилган ҳуқуқий ёрдамлар билан биргаликда шартномавий муносабатларни амалга оширишда хато ва камчиликларга, айрим ҳолларда қонун талабларининг қўпол равишда бузи-

Фармон ва ижро

лишига йўл қўйилаётганлиги ҳам аниқланди ва айбдор шахсларга нисбатан интизомий, маъмурий, жиноий жазо чоралари қўлланилди. Қатор хўжалик раҳбарлари номига кўплаб тақдимномалар киритилди.

Масалан, вилоятнинг Янгийўл туманидаги Навоий номли жамоа хўжалиги раҳбари А. Ҳайтбоев ва ижарачи А. Пиримқулов ўртасидаги шартнома қонун талабларига хилоф равишда тузилганлиги ва бунинг оқибатида жамоа хўжалигига 73 минг сўм зарар етказилганлиги учун хўжалик раҳбари А. Ҳайитбоевга нисбатан жиноят иши қўзғатилди ва у Тошкент вилоят судининг ўтган йил 10 август ҳукмига кўра Ўзбекистон Республикаси жиноят Кодексининг 207-моддаси 1-қисми, 210-моддаси 3-қисми билан 10 йилу 6 ой муддатга озодликдан маҳрум этилди.

Ўртачирчиқ туманидаги «Ҳақиқат йўли» номли жамоа хўжалигида ички шартномалар ўрганилганда, уларнинг нотўғри тузилганлиги, шартнома мажбуриятлари тўлиқ бажарилмаганлиги оқибатида хўжаликка режадагига нисбатан 131 тонна кам маҳсулот топширилганлиги, бу билан хўжаликда жуда кўп миқдорда, яъни 375 минг 185 сўм моддий зарар етказилганлиги аниқланди. Бу ҳолат юзасидан хўжалик бош иқтисодчиси Х. Шариповга нисбатан ўз мансаб ваколатини суиистеъмол қилиб, шартнома мажбуриятларининг бажарилишини назорат этмаганлиги ва етказилган зарарни қоплаш чораларини кўрмаганлиги учун туман прокуратураси томонидан Ўзбекистон Республикаси жиноят Кодексининг 207-моддаси 1-қисми билан жиноят иши қўзғатилди ва унга нисбатан туман судининг ўтган йил 16 июнь ҳукми билан 1 йилу 6 ой муддатга ахлоқ тузатиш иши жазоси тайинланди.

Шунингдек, Чиноз туманидаги «Олмазор» жамоа хўжалигида ўтказилган текширув давомида хўжалик раҳбари А. Холиқов ва бош ҳисобчи Т. Деленбетовлар қарздор корхона ва ташкилотлардан дебитор қарзларини ундириш чораларини кўрмаганликлари, ички шартномалар, жумладан пудрат шартномаларини тузишга эътиборсизлик билан қараганликлари ҳамда пудрат шартномалари бўйича маҳсулот етиштириш мажбуриятларига масъулиятсизлик билан ёндошганликлари учун бошқарма томонидан Чиноз туман прокурори номига маълумотнома юборилди. Унинг асосида хўжалик раҳбари ва бош ҳисобчига нисбатан қонун талабларига мувофиқ 7500 сўмдан жарима солинди. Айни пайтда хўжалик раҳбари ўз вазифасидан озод қилинди.

Шартномавий муносабатларни ўрганиш чоғида аниқланган камчиликлар юзасидан Оққўрғон туманидаги «Султонобод», Оҳангарон туманидаги «Дўстлик», Бекобод туманидаги «Авангард» жамоа хўжаликлари, «Олмалиқсут», «Олмалиқгўшт», «Бекободсут», «Бекободгўшт», «Бўстонлиқсут», «Ангренсут», «Янгийўлгўшт», «Чирчиқ қишлоқ хўжалиги машиналари», «Тўйтепа металл қурилмалари заводи» корхоналари ва Чирчиқ шаҳридаги 15-автобус таксомотор саройи ҳиссадорлик жамиятларига ва бошқа ташкилотлар, хўжаликларга қатор тақдимномалар киритилди.

Оммавий ахборот воситалари ходимлари билан ҳамкорликда ҳам кўрсатувлар уюштиряпмиз, газеталарда мақолалар билан қатнашяпмиз.

Фаолиятимиздаги тажриба шуни кўрсатмоқдаки, қаерда назорат кучли ва изчил бўлса, шу ерда шартнома интизомига қатъий риоя этилмоқда ва корхона, ташкилот, хўжалик манфаатдорлигига путур етмаяпти. Шундай экан, биз бундан буён ҳам назорат ишларини талаблар даражасида кучайтириб бораверамиз.

Эргаш ХОЛМАТОВ,
вилоят адлия
бошқармаси бошлиғи.

КОРХОНА ҲАМ, ИШЧИ ҲАМ БОЙИМОҚДА

«ТОШВИЛЮКТРАНС»ГА қарашли 121-акциядорлик автокорхонаси «Ўзавтотранс» корпорацияси бошқаруви ва автотранспорт-йўл хўжалиги ходимлари Ўзбекистон касаба уюшмаси Марказий қўмитасининг «Оила йили»да эълон қилган танлови якуни бўйича республикада учинчи ўринни эгаллади.

ҲАЁТДА исбот талаб қилмайдиган бир ҳақиқат бор. Кимки сидқидилдан ҳалол, виждонан меҳнат қилса, у ҳеч қачон кам бўлмайди. Буни кўп йиллардан буён ўз корхонамиз мисолида яққол кўриб келяпман. Нокамтарликка йўйманг-у, истиқлолга эришганимиздан бери жамоа бир неча бор республика миқёсидаги турли танловлар, кўриклар, мусобақаларда эътиборли ўринларни эгаллаб, нуфузи ортиб бормоқда. Бунда ҳеч қандай сир-асрор йўқ. Ислоҳотлар йўлини танлаганимизда янглишмаганлигимиз ва унга амал қилаётганлигимиз ютуқларни таъминлаяпти.

Бундан беш йил аввал акциядорлик автокорхонасига айланишимиз жараёнида мутахассислар, оддий касбдаги ишчилар учун иқтисодий ўқув ташкил қилинганди. Ҳозирги самаралар ўшанинг шарофати деб бемалол айтишим мумкин. Ростдан ҳам ҳисоб-китобни пухта тушунмай, ишнинг моҳиятини идрок этмай туриб, янгича ўзгаришлар, фаровон турмуш хусусида ўйлаш бефойда. Шу боисдан ҳам машғулотлар чоғида акция, дивиденд, ҳиссадорлик нималиги, қачон у фойда келтириши мумкин-ку, қачон самарасиз қолиши ҳам ҳеч гап эмаслигини корхона остонасини босиб кирган ҳар бир ҳайдовчи, муҳандис, раҳбар ходим онгига етказилди. Ана шундан кейин тезда ҳар донаси 200 сўм бўлган акцияларни ишлаб чиқардик.

Тўғрисини айтиш керак, маълум даражада иқтисодий билимлари бўлишига қарамай, ишчи-хизматчилар дастлабига қимматбаҳо қоғозларни сотиб олишда иккиландилар. Орадан уч ой ўтгач, дивидендларни ола бошлашгандан кейин, «мазасига тушуниб қолиб» берберга тушганлар кўп бўлди. Қўшимча тарзда акциялар ишлаб чиқаришга тўғри келди.

Ҳозир корхона ишчи-ходимларининг ҳар бири 60-70тадан қимматбаҳо қоғоз эгаси. Олди ҳайдовчилар, мутахассисларда 120-130тадан акция бор.

Шуни айтиш керакки, мулк шакли ўзгаргандан кейин ишга муносабат ҳам тубдан ўзгарди. Техникадан оқилона ва унумли фойдаланиш, кунлик топшириқни албатта бажариш учун интилиш кучайди. Меҳнат интизомига қатъий риоя этиш, иш жойини саранжом-саришта тутиш, турли таклифлар бериб унумдорликни ошириш борасидаги саъй-ҳаракатлар фаоллашди. Чунки, бу омилларни ҳар бири моддий манфаатдорликка албатта дахлдор эди ва улар зое кетмади. Корхонада ишлаб чиқилган ички Низом ҳар бир ҳайдовчи, ишчи, таъмирловчи уста бажарган хизмати учун қанча ҳақ олишини олдиндан билади. Масалан, тиркамали машинасини бошқарган ҳайдовчи бир ойда 19та йўлланма топширса, яъни юк ташиш топшириғини бажарса ва бу вақт мобайнида бирор марта ҳам меҳнат интизомини бузмаган бўлса, тарифда белгиланган ойлигига 100 фоиз қўшимча ҳақ қўшилади. Тиркамасиз бошқарган ҳайдовчи эса

Ислоҳот одимлари

ойига 20та йўлланма топширса, 50 фоиз миқдорида қўшимча ҳақ олади.

Ўтган беш йил мобайнида бирон бир йил йўққи, корхонада меҳнат қилаётган 231 кишидан кимдир моддий манфаатдор бўлмаган бўлсин. Айни пайтда ана шу омил ишимизга ҳам, даромадга ҳам барака киритди. Мисолларга мурожаат этайлик.

Ўтган йили корхонага 128та автоулов билан 1 миллион 227 минг тоннадан зиёд юк ташилди. Бу эса даромад бўйича йиллик режани 129 фоиз бажаришга имкон яратди. Бошқача айтганда, 143 миллион 394 минг ўрнига 185 миллион 178 минг сўм даромад олинди. Рентабеллик 41 фоизга ошди. Соф фойда 31 миллион сўмдан кўпроқни ташкил этди. Ҳар бир ишчининг ўртача иш ҳақи 7 минг 900 сўмга тўғри келди.

Ислоҳотлар талаби даражасида ишлаш туфайли дивиденд кўпайди. Хусусан, 1996-1997 йиллар ичида битта акция ҳисобига 200-300 сўмдан қўшимча даромад келган бўлса, ўтган йилнинг 9 ойи якуни бўйича ҳар бир акцияга сарфланган «200 сўм» 642 сўм бўлиб қайтди. Йил охирида бу кўрсаткич ўртача 780 сўмданга тўғри келди. Умуман, 1998 йилда дивиденд ҳажми 15 миллион 662 минг сўмни, шу жумладан, жамоа улуши 4 миллион 72 минг сўмни ташкил қилди. Давлат улуши 8 миллион 183 минг сўм, эркин савдо ҳиссаси 3 миллион 407 минг сўмдан иборат бўлди.

Бу кўрсаткичлар меҳнаткашларни ижтимоий ҳимоялашга кенг йўл очди. Хусусан, ўтган йили ишчиларга 476 минг сўм моддий ёрдам кўрсатилди. Байрамларда уларни тақдирлашга 2 миллион сўмдан кўпроқ, кам таъминланган, кўп болали оилаларни қўллаб-қувватлаш учун эса 37 минг сўм маблағ ажратилди.

Албатта, мен бу рақамларни келтиришимдан мақсад, ютуқларимизни кўз-кўз қилиш, ўзимизни мақташ эмас, балки ислоҳотлар тўғри амалга оширилса, улар чиндан ҳам инсон манфаати учун хизмат қилишини яна бир бор таъкидлашдир.

Айни пайтда Президентимиз қатор йиғилишларда, учрашувлар, мулоқотларда эътибор бериб келаётган яна бир муҳим омил бизнинг яхши натижаларга эришувимизда алоҳида аҳамият касб этмоқда. У ҳам бўлса, юқори малакали кадрларимиз сафи ортаётганлигидир. Бу борада жамоада ўз ихтисослигини пухта эгаллаган, элим, юртим деб ёниб яшаётган Асқар Бойбўсинов, Сулаймон Иброҳимов, Акбар Мирбобоев, Гулнора Абдуназарова, Тўравой Топилов сингари билимдон мутахассислар, Асом Усмонов, Роҳат Акимов каби бригада бошлиқлари, Умарали Ортиқов, Раҳим Иброҳимов, Мирғайрат Мирпўлатов, Собир Нутҳиддинов сингари ҳайдовчилар шунингдек, Нурали Ражаббоев бошлиқ таъмирловчи усталар гуруҳи бошқаларга ибрат кўрсатмоқдалар.

Бизнинг «Аёллар йили»даги режаларимиз ҳам катта. Юк ташиш ҳажмини ўтган йилдагидан оширамиз, аниқ шартномалар асосида иш юритиш, меҳнаткашларни ижтимоий ҳимоялаш, кам таъминланган оилаларни қўллаб-қувватлаш бош мақсадимиз бўлиб қолаверади.

Александр ДЁ,
«Тошвилюктранс»га
қарашли 121-
акциядорлик
автокорхонаси
директори.

Чиноз туманидаги «Уч қаҳрамон» нон комбинатига қарашли «Яллама-нон» цехи ишчилари аҳолини нон маҳсулотлари билан таъминлашга астойидил ҳаракат қилишмоқда. Шу кунларда чинозликлар «Яллама-нон»нинг ишлаб чиқарган бўрсилдоқ нонларидан мамнун бўлишмоқда.

Суратда: ишчан нонвой Муҳайё Зуфаралиева иш устида.

Абдужалол РАҲИМОВ олган сурат.

546 МИНГ ТОННА ТАЙЁРЛАНДИ

БЕКОБОДДАГИ металлургия комбинатининг узлуксиз, тўла қувват билан ишлаб туриши кўп жиҳатдан хўжалик ҳисобидаги «Иккиламчиқораметалл» бошқармаси корхоналарининг фаолиятига ҳам боғлиқ. 1998 йилда бошқарма қора металл парчалари тайёрлаш режасини тўла адо этди. 546 минг тоннадан зиёд темир-терсак тайёрланди. Унинг 411 минг тоннаси Ўзбекистон металлургия комбинатига етказиб берилди.

Жорий йилда эса бошқарма корхоналарида 550 минг тоннага яқин қора металл парчалари тайёрлаш режалаштирилди. Мамлакатимизда ягона Ўзбекистон металлургия комбинати пўлат эритиш цехларига 480 минг тонна хом ашё жўнатилади. Ундан арматуралар, қувурлар, зўлдирлар, тунукалар ва бошқа маҳсулотлар тайёрланади.

Турсунали УСМОНОВ.

ЎЗБЕКИСТОННИНГ САЙЁҲЛИК САЛОҲИЯТИ

Ўзбекистон Республикасининг АҚШдаги элчихонасида «Бугунги Ўзбекистон ва унинг сайёҳлик салоҳияти» мавзуида конференция бўлиб ўтди. Уни «Ўзбектуризм» миллий компанияси ва Америка Осиё-Тинч океани минтақаси сайёҳлик ассоциацияси (ПАТА) ташкил этди.

Конференциянинг очилиш маросимида Ўзбекистон элчиси С. Сафоев мамлакатимизда амалга оширилаётган сиёсий-иқтисодий ва ижтимоий ислоҳотлар, давлатимизнинг ташқи ва ички сиёсатидаги устувор йўналишлари тўғрисида сўзлаб берди. Ҳозир бўлганлар эътиборига Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг АҚШда чоп этилган «Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари» асари тақдим этилди.

«Ўзбектуризм» миллий компаниясининг АҚШдаги вакили А. Азимов қатнашчиларни Ўзбекистоннинг Буюк ипак йўлида жойлашган диққатга сазовор тарихий шаҳарлари, мамлакатнинг хорижий шериклари билан биргаликда туризмни ривожлантириш соҳасидаги салоҳиятлари билан таништирди.

ПАТА президенти Ж. Жоржес ўз маърузасида америкаликларнинг Ўзбекистоннинг бой маданий меросига қизиқиши ортиб бораётганлигини таъкидлаб, ҳамкасбларини Ўзбекистоннинг сайёҳлик ташкилотлари билан фаол ҳамкорликка чақирди.

«Tour Designs, Inc» корпорациясининг маркетинг бўйича бошқаруви директори Г. Стирнс конференция иштирокчиларини Ўзбекистон бўйлаб сайёҳлик сафарларининг тахминий сарф-харажатлари билан таништирди. АҚШ сармоя ва сайёҳларини мамлакатимизга жалб этиш бўйича тадбирларнинг ўтказилиши муҳимлигини таъкидлади.

Икки мамлакат ишбилармон доираларининг Вашингтон учрашуви Самарқанд, Бухоро ва Хива шаҳарларининг тарихий ва меъморий ёдгорликларини акс эттирган видеофильм намойиши билан якунланди.

«Жаҳон» АА.

МУЛКДОРЛАР СИНФИ ШАКЛЛАНМОҚДА

БУТУН мамлакатимиздаги каби пойтахт вилоятимизда ҳам бозор иқтисодиёти шароитларига ўтиб ишлаш жадал суръатлар билан давом этмоқда. Шу муносабат билан халқ хўжалигининг барча тармоқларида амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар тобора кенгайиб ва чуқурлашиб боряпти. Президентимиз таъкидлаганларидек, «Биз амалга ошираётган ислоҳотларни қандайдир вақт доираси билан, муайян муддатлар билан чеклаб-чегаралаб бўлмайди. Барча ўзгаришларни босқичма-босқич, яъни тадрижий йўл билан амалга оширишимиз лозим».

Ўтган йили ҳам Ўзбекистоннинг ўзига хос, ўзига мос сиёсий-иқтисодий ислоҳотлар йўлидан дадил боришда изчил ва салмоқли босқич бўлди, деб айтишимиз учун барча асослар бор. Буни биргина вилоятимиз мисолида ҳам ёрқин кўриш мумкин. 1998 йилда вилоятимизда иқтисодий ва ижтимоий ислоҳотлар йўлидаги ғолибона ҳаракат изчил олиб борилди. Олдинги йилларда макроиқтисодий барқарорликни таъминлашда эришилган ижобий силжишлар мустаҳкамланди, халқ хўжалигининг барча тармоқларида иқтисодий ривожланиш учун мустаҳкам негиз яратилди.

Бугунги кунда вилоятимиз республикада иқтисодий ўзгаришларнинг мевалари яққол кўзга ташланадиган ҳудудлардан бири бўлиб ҳисобланади. Бу ерда саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши тузилмаларини ўзгартириш, айниқса, аграр соҳада ислоҳотларни чуқурлаштириш, кичик, ўрта бизнес ва хусусий тадбиркорликни янада ривожлантириш ва қўллаб-қувватлаш, ҳақиқий мулкдорлар синфининг барпо этилишида эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш бўйича ишлар давом эттирилди. Айни вақтда кўчмас мулк ва қимматли қоғозлар бозорларини кенгайтириш, бозор инфратузилмаси бўлинмалари фаолиятини такомиллаштириш ва иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишни тезлаштириш билан боғлиқ бўлган бошқа ишлар ҳам олиб борилди.

Вилоятимизда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш бўйича тасдиқланган Дастурни рўёбга чиқариш умумий аҳволига баҳо бермоқчи бўлсак, шуни мамнуният билан қайд қилиш керакки, бу соҳа бўйича топшириқнинг кўпчилик кўрсаткичлари тўла ва зиёдаси билан адо этилди. Бунга жойлардаги ҳукумат органлари ва мутасадди ташкилотларнинг кундалик қўллаб-қувватлашлари ҳамда вилоят ҳокимлиги, Давлатмулкқўмитасининг яқиндан берган ёрдами туфайли эришилди. Иқтисодиётнинг савдо, умумий овқатланиш, маҳаллий саноат, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш каби тармоқларида ислоҳотларни амалга ошириш деярли ниҳоясига етказилди.

Иқтисодий ислоҳотларда мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш жараёнини тезлаштиришга катта эътибор берилди. 1998 йил давомида корхоналарни хусусийлаштириш ишлари кенг кўламда давом эттирилди. Ҳаммаси бўлиб 27 корхона ўзининг ҳақиқий соҳиблари ихтиёрига топширилди. Бу билан объектларни хусусийлаштириш бўйича белгиланган топшириқ ортиғи билан адо этилди. Қўшимча еттита корхона хусусийлаштирилди. Вилоятнинг барча шаҳарлари ва туманлари хусусийлаштириш бўйича топшириқни уддаладилар. Бундан тушган маблағ 90,5 миллион сўмдан ҳам ошиб кетди. Йиллик топшириқда эса унинг миқдори 17 миллион 887 минг сўм қилиб белгиланган эди. Демак, бу режа беш баравардан ҳам ошириб бажарилди. Янги шароитларда ишлаётган кўпгина корхоналар тайёрланаётган маҳсулот ҳажмини кўпайтиришяпти, унинг сифатини оширмоқдалар, ўз маҳсулотларини экспортга ҳам чиқармоқдалар.

Ўтган йили вилоятимизда хусусий тадбиркорликни, кичик ва ўрта бизнесни тез суръатлар билан ривожлантириш асосида мулкдорлар синфининг шаклланиши учун қулай шарт-шароитларни яратишга аҳамият берилди. Бунинг учун лозим барча қулай шароитлар яратилмоқда, уларга янги-янги имтиёзлар берилмоқда, ҳуқуқлари кенгайтирилмоқда. Ҳар йили кичик ва ўрта бизнесни ривожлантиришга қаратилган чора-тадбирлар амалга ошириляпти. Шунинг учун ҳам ислоҳотларнинг бу муҳим соҳасида эришилаётган ютуқлар салмоқли бўляпти. Дастурда йил давомида мингта янги кичик ва хусусий корхоналарни рўйхатга олиш назарда тутилган эди. Амалда эса вилоят шаҳарлари ва туманларида рўйхатга олинган бундай тадбиркорлик тузилмалари 1271тани ташкил этди.

Ўтган йили ҳам иқтисодиётда

Замон янгича, ишлаш янгича

нодавлат шўъбасининг улуши сезиларли даражада ортиб борди. Мавжуд тўққиз мингга яқин корхона ва ташкилотларнинг аксарият кўпчилигида ўзгаришлар содир бўлди. Натижада саноат ишлаб чиқаришида нодавлат шўъбасининг улуши 78,3 фоизга етди. Қишлоқ хўжалигида эса бу кўрсаткич янада юқоридир. Бу тармоқда етиштирилаётган маҳсулотларнинг 98 фоизи нодавлат корхоналари ҳиссасига тўғри келмоқда. Қурилишда эса у 39 фоизга борди. Транспортда ҳам шундай аҳвол таркиб топди.

Ўтган йили деҳқон ва фермер хўжаликларини аттестациядан ўтказиш юзасидан катта ҳажмдаги ишлар амалга оширилганини ҳам таъкидлаб ўтиш ўринлидир. Ҳозирги кунга келиб вилоятимизда 2834та шундай хўжаликлар мавжуд. Вилоят деҳқон ва фермер хўжаликлари уюшмаси уларнинг 2380тасини аттестациядан ўтказди.

Бошқармамиз республика кўчмас мулк биржасининг вилоят филиали билан биргаликда ким ошди ва биржа савдоларини уюштиришга катта эътибор берди ва улар мунтазам ўтказиб турилди.

Бир йил давомида ўтказилган 95та ким ошди ва биржа савдоларида 794та объект сотилди. Унинг жами баҳоси 260,6 миллион сўмни ташкил этди. Бу йиллик топшириқдагига нисбатан икки баравар кўпдир. Аҳолига якка тартибда уй-жой қуриш учун 331та ер участкаси сотилди. Бу йиллик режадагидан бироз кам бўлса ҳам пул тушуми анча салмоқли бўлди. Унинг миқдори 21888,9 минг сўмни ташкил этди. Бу йиллик топшириқда назарда тутилганидан 1,4 марта ортиқдир.

Фаолиятимизнинг яна бир муҳим йўналиши ҳақида тўхтаб ўтмоқчимиз. Ўтган йили акцияларни сотиш ва ундан маблағлар тушуми бўйича белгиланган топшириқларни бажариш, ҳиссадорлик жамиятларининг акциялар пакетларини қайта кўриб чиқиш ва тузиш билан боғлиқ бўлган кенг қамровли ишлар амалга оширилди. Республикамиз Президенти ва ҳукуматининг ташаббуси билан бошланган акциялар пакетларини қайта тузиш тадбири 216та ҳиссадорлик жамиятида амалга оширилди. Бу ҳиссадорлик жамиятлари Низом жамғармаларидаги давлат улушининг 424 миллион сўмлик ортишини таъминлади. Шунингдек, юридик ва жисмоний шахсларнинг 917 миллион сўмликдан ортиқроқ қўшимча маблағларини жалб қилиш имконини берди.

Умуман вилоят бўйича 1 миллиард 34 миллион сўмлик акциялар сотилди, ундан ҳозирча тушган нақд маблағ 677 миллион сўмдан ортиб кетди. Бу кўрсаткич бўйича ҳам йиллик топшириқ ортиғи билан бажарилди. Бунга вилоят ҳокимлиги, республика Давлатмулкқўмитаси, қимматли қоғозлар бозори фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш маркази ҳамда тармоқ органларининг қўллаб-қувватлашлари туфайли эришилди.

Вилоят аграр шўъбасида иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш юзасидан кўрилган, чора-тадбирлар туфайли сезиларли ижобий силжишлар юзага келди. Бу тармоқда мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш, ер муносабатларини такомиллаштириш, фермер ва деҳқон хўжаликларини барпо этиш, қишлоқ хўжалигини бошқариш тизимининг бозор иқтисодиёти талабларига мослаштириш, қишлоқда бозор инфратузилмасининг яратилиши шулар жумласига киради.

Ҳукумат тасдиқлаган қишлоқ хўжалигида 1998-2000 йиллар даврида иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш Дастурини амалга оширишнинг бориши давомида жамоа хўжаликларини пайчилик асосига қурилган қишлоқ хўжалик кооперативлари (ширкатлари)га айлантириш, уларда хўжаликнинг ички тузилишини оилавий ва жамоа пудрати негизида қуриш ишлари олиб борилмоқда. Ҳозир вилоятда тўртта хўжалик янгича ишламоқда. Бундан ташқари, 21та хўжалик пайчилик асосида иш юритмоқда. Фермер хўжаликлари янада ривожланди. Ўтган йили уларнинг сони 253тага кўпайди ва умумий сони 2834тага етди. Уларнинг 79 фоизи деҳқончилик, деярли, 14 фоизи чорвачилик билан шуғулланмоқда.

Амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотларнинг кўлами кенг, айни вақтда йўналишлари ҳам кўп. Ушбу мақолада бу соҳадаги ишларнинг айрим энг муҳим йўналишлари тилга олинди, холос. Умуман, вилоятимизда иқтисодий ислоҳотлар анча дуруст амалга оширилаётган бўлса ҳам, бу камчилик ва нуқсонлар йўқ дегани эмас, албатта. Агар бунга мутасадди бўлган барча идоралар ва ташкилотлар зиммаларидаги вазифаларнинг масъулиятини тўла ҳис қилиб фаолият кўрсатганларида ютуқлар тағин ҳам салмоқли бўлар эди.

Афсуски, ишимиздаги камчиликлардан кўз юмиб бўлмайди, уларни ҳас-пўшлаш мумкин эмас. Республикамиз Президенти Ислом Каримов халқ депутатлари вилоят Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида сўзлаган нутқида бошқармамиз фаолиятида мавжуд бўлган кўпгина нуқсонларни кўрсатдилар. Бошқармамиз жамоаси бу сермазмун нутқда олдимизга қўйилган муҳим ва кечиктириб бўлмайдиган вазифаларни амалга ошириш учун ўзининг барча билими, тажрибасини сафарбар этади, бутун куч-ғайратини шунга қаратади.

Жорий йилда вилоятимиз халқ хўжалиги тармоқларида иқтисодий ислоҳотларни амалга ошириш юзасидан катта ва масъулиятли вазифа белгиланган. Унинг кўпгина кўрсаткичлари олдинги йилдагига нисбатан анча юқори. Фақатгина биринчи ярим йилликда 15та корхонани хусусийлаштириш лозим. Янги барпо этилган 1300та кичик ва хусусий корхонани рўйхатга олиш назарда тутилади. Бундан ташқари 810 миллион сўмлик акцияларни сотиш ва улардан 650 миллион сўмлик маблағ олиш лозим. Умуман давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштиришдан 795 миллион сўм маблағ тушишини таъминлаш зарур.

Бошқармамиз ва унинг барча бўлинмалари иқтисодий ислоҳотларнинг бир маромда боришини таъминлашга ҳаракат қиладилар, бунда жойлардаги барча ҳокимликлар, бошқарув ва бошқа мутасадди ташкилотлар, тузилмалар, хўжалик юритиш субъектлари билан ҳамкорликни кучайтирадилар, ижрочилик интизоми даражасини кўтарадилар. Жорий йилда иқтисодий ислоҳотларни амалга оширишга қаратилган вилоят Дастурида белгиланган вазифаларнинг бажарилиши устидан назоратни кучайтирадилар.

Александр РАҲИМОВ,
вилоят давлат мулкини
бошқариш ва
тадбиркорликни
қўллаб-қувватлаш
бошқармаси бошлиғи.

ОЛАМ ҲАФТА ИЧИДА

● МАМЛАКАТЛАР ● ОДАМЛАР ● ВОҚЕАЛАР

ПОЧТА — МИНГ КАЛАВАЛИК РИШТА

ЎТГАН АСРНИНГ бошларида халқаро муносабатларда «Почта» деган ибора пайдо бўлган эди. У, энг аввало, Буюк Британия, Ирландия, сўнгра, Олмония, Португалия, Испания, Италия, кейинроқ, Америка Қўшма Штатларида тамойилга кирди. Шу алфозда, дунёнинг қайси бир гўшаси бўлмасин, у ер билан алоқа ўрнатиш имкониятлари туғилди.

Бизнинг республикамизда мустақиллик йилларида почта алоқалари хизмати ҳам янги поғонага кўтарилди, деб бемалол айтиш мумкин. Зотан, жаҳоннинг 200га яқин мамлакатлари билан бордикелди қилиш почта хизматларини тараққий эттиришни тақозо этди. Натижада дунё — бизни, биз — дунёни кўпроқ кашф эта бошладик. 1993 йилнинг 10 феврали бу борада ўзига хос сана бўлди. Ўшанда Тошкент темир йўллари қошидаги почта идораси «Халқаро почтамт» деб аталган давлат корхонасига айланди. Ўтган чоршанба куни баайни ана шу санага олти йил тўлди.

Ўзбекистон ва жаҳон

— Шундан сўнг, — дейди мазкур халқаро акциядорлик жамиятининг директори А. Ҳожимуҳаммедов, — 1994 йилда бизнинг республикамиз Умумжаҳон почта иттифоқига аъзо бўлиб кирди ва Сеул конгрессида тенг ҳуқуқли аъзо сифатида иштирок этди. Бундай тараққиёт ташқи мулоқотларни ўрнатишда Ўзбекистон фуқаролари ҳамда хорижликлар учун ҳам катта имкониятлар яратди. Айни пайтда почта ашёлари, яқин қўшни давлатлардан ташқари, АҚШ, Англия, Олмония, Таиланд, Туркия, БАА, Хитой, Ҳиндистон, Малайзия, Исроил, Нидерландия, Жанубий Қурия, Греция, Саудия Арабистони сингари йўналишларга жўнатилмоқда. Келажакда бу соҳа янада кенгайиши шубҳасиздир. Тез орада Франция ҳамда Япония билан ана шундай «йўл» ишга тушади.

Ҳа, «Халқаро почтамт» хизмати хоналарига кирган киши қувониб кетади. Кимдир Берлинга мактуб юбормоқда. Кимдир ўз номаси устига Афина деб битмоқда. Нуроний отахон ва онахон эса Лондонда таҳсил олаётган набирасига «чойчақа» жўнатмоқда... Шу тариқа «Халқаро почтамт» онадиёримизни дунёнинг турли минтақаларини кўзга кўринмас минглаб ришталар билан боғлаб турипти.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» СИЗНИНГ ДОИМИЙ ҲАМРОҲИНГИЗ!

Воқеалар гирдобида

● ФРАНЦИЯ пойтахти Париж яқинидаги Рамбуйе қасрида Косово муаммосини ҳал этиш бўйича музокаралар давом этмоқда. Бугун-эрта унинг айрим хулосалари маълум бўлиши мумкин.

● ИТАЛИЯ Бош вазири Массимо Дъалемо Москвага ташриф буюрди. У Россиянинг олий мартабали арбоблари билан икки томонлама иқтисодий масалалар юзасидан учрашувлар ўтказди.

● ОЛМОНИЯ канцлери Герхард Шрёдер Парижда Франция Президенти Жан Жак Ширак билан мулоқотда бўлди.

● СУРИЯДА Президент сайловига доир референдум ўтказилди. Унда ягона номзод — Ҳафиз Ал-Асад учун аҳолининг аксарият кўпчилиги овоз берди. Шу тариқа Ҳ. Ал-Асад бешинчи марта етти йиллик муддат билан давлат бошлиғи лавозимини эгаллаши аниқ бўлиб қолди.

● БМТ БОШ котибининг махсус вакили Жамшид Маркер воситачилигида Индонезия ва Португалия ташқи ишлар вазирлари ўртасида Шарқий Тимор муаммосини бартараф қилиш борасида бўлиб ўтган музокараларнинг навбатдаги босқичи ниҳоясига етди.

● САУДИЯ Арабистони халқи ўз салтанатининг 100 йиллигини кенг нишонламоқда. Мазкур давлат тузилганлигини 1899 йилнинг 5 январида Абдулазиз бин Абдураҳмон Файсал Ол-Сауд эълон қилган эди.

● ЭРОНДА 1300 километр масофага учадиган «Шихоб-3» ракетаси синовининг муваффақиятли тугаганлиги муносабати билан мамлакат мудофаа вазири Али Шамхоний ушбу қитъалараро ракетанинг ҳарбий мақсадларда фойдаланиладиган сўнгги ракета бўлиб қолажаклигини эълон қилди.

● ИНДОНЕЗИЯ жанубидаги Барлео ороли яқинида «Ханака» кемаси ғарқ бўлди. 300 нафардан зиёд йўловчиларнинг дом-дараксиз йўқолганлиги айтилди. Қутқарув ишлари давом этмоқда.

АЛАНГАНИНГ ЯНГИ «ЎЧОҒИ»

«ТОШКЕНТ ҳақиқати»нинг 23 январь сонида чоп этилган «Чаёндан исён ёмон» сарлавҳали мақолада Африка қитъасида авж олаётган турли минтақавий қуролли можаролар — Конго Демократик Республикаси, Ангола, Сьерра-Леонедаги қуролли тўқнашувлари ҳақида сўз юритилиб, бу балони энг даҳшатли маҳлуқот — «Ахфар» деб аталган чаёнга ўхшатган эдик. Ўшанда «Ахфар» Машриқдан Мағрибга ўрмаламоқда, деган жумла ҳам ишлатилган эди.

Тахминлар, афсуски, тўғри чиқмоқда. Ҳафта бошида қитъада аланганинг янги «ўчоғи» пайдо бўлди. Ҳамма нарса 5 февраль куни Эритрея самолётларининг Эфиопиянинг Адди-Грат шаҳрини бомбардимон қилишларидан бошланди. Бу ҳуруж Эритрея билан Эфиопия ўртасида 1998 йилнинг июнь ойида АҚШ шафелигида имзоланган ҳаводан ҳужум қилмаслик тўғрисидаги ҳужжатни пучга чиқарди.

Бундай ҳужжатнинг тузилишига Эритрея аскарлари Эфиопия ҳудудининг бир қисмини эгаллаб олганликлари, Асмерадаги ҳукумат ишғол қилган ер Эритреянинг мулки деб даъво қилинганлиги сабаб бўлган эди. Бошланган уруш ҳаракатлари ўшанда халқаро ҳамжамиятнинг тинчликсевар ниятлари туфайли тўхтатилди. Июнь ойида эса икки давлат ўртасида ҳаводан ҳужум қилмаслик тўғрисидаги ҳужжат ва сулҳ битими имзоланди. Шу тариқа низо якун топгандек бўлди.

Бу жанжалнинг илдизлари яна ҳам чуқур. 1993 йилда ягона давлат бўлган Эфиопия иккига бўлинди. Эфиопия ва Эритрея давлатлари юзага келди. Дастлаб икки ўртадаги муносабатларда ғаразгўйлик бўлмади. Бироқ, 1997 йилда Эритрея ўз миллий валютасини муомалага киритгач, қўшничиликка раҳна тушди. Асеб ва Массауа портларидан фойдаланиб келган Эфиопия энди улардан воз кечиб, Жибути портларини ўз тасарруфига олди. Бундан Эритрея норози бўлди. Бу аламзадалик охир-оқибат қуролли низоларга олиб келди.

Ҳозирги кунларда жанглар кетаётган ҳудудларда халқ тинчлиги издан чиқди, ҳеч нарсадан ҳеч нарса йўқ, бегуноҳ одамлар қурбон бўлмоқда. БМТ Бош котиби Кофи Аннаннинг ва Кения раҳбари Даниэл Арап Моининг даъватлари, Африка Бирлиги Ташкилоти, АҚШ маъмурияти, Олмония ташқи сиёсат маҳкамасининг ярашувга чақирувчи даъватлари ҳам жавобсиз қолмоқда. Шу тариқа можаро тобора авж олмоқда. Халқаро оммавий ахборот воситалари вакиллари мазкур икки давлат ўртасидаги низо катта урушга айланиб кетмаса бўлгани, деб хавфсирамоқдалар.

САФАРГА ТИНЧЛИК ЯРАШАДИ

МАМЛАКАТДА барқарор тинчлик бўлмагач, унинг фуқаролари учун ҳеч нарса татимайди. Камбоджада ана шундай нисбий осойишталик яқиндагина ўрнатилди. Мухолиф томонлар бир қадар келишиб, умуммиллий мақсадларни адо этишга киришдилар. Бундай воқеалар сирасига кирган, куни кеча бўлиб ўтган «ярашув» ҳам ўзига хосдир. Бу — собиқ «Қизил кхмерлар» сафидаги 1800 нафар жангчининг Камбоджа армияси сафига қўшилиши эди. Бу йиғинда Камбоджа бош вазирининг ўринбосари, ички ишлар вазири Сар Кхенг нутқ сўзлаб, айни пайтда мамлакатдаги вазият ижобий томонга ўзгарганини таъкидлади. У шунингдек, мамлакат халқи қирол Нородом Сианук ва ҳукумат раҳбарлигида жанг майдонларини ривожланган иқтисодий ҳудудларга айлантиришига умид билдирди.

Шу орада Камбоджа бош вазири Хун Сен тўрт кунлик расмий ташриф билан Хитойга келди. У давлат кенгаши раиси Ч. Жунцзи ва бошқа расмий кишилар билан музокаралар ўтказди. Учрашувларда икки томонлама алоқалар, минтақавий ва халқаро муаммолар юзасидан фикрлар алмашилди. Шунингдек, ташриф давомида икки мамлакат ўртасида ҳамкорликни мустаҳкамловчи бир неча ҳужжат имзоланди. Бош вазир сафари бугун ниҳоясига етади.

ТИЛ ТОПИШГАН МАЪҚУЛ

ФИЛИППИН президенти Жозеф Эстрада «Морони озод қилиш ислом фронти» деб аталган айирмачи гуруҳ жангарилари билан тил топишишга ҳаракат қилмоқда. У яқинда музокаралар ўтказишга тайёр эканини маълум қилди. Февраль ойининг охирларида мухолифатчилар етакчиси Хошим Саломат билан кўп йиллик қарама-қаршиликка чек қўйиш мақсадида шахсан учрашажаклигини билдирди. Кузатувчиларнинг фикрича, Ж. Эстрада ва Х. Саломатнинг бўлажак мулоқотлари Филиппин жанубидаги можарони тинч йўл билан ҳал қилишда муҳим қадам бўлади.

ЗИЁРАТ БАҲОНА...

ИСРОИЛ ташқи ишлар вазири Ариел Шарон икки кунлик расмий ташриф билан Украинада бўлди. У президент Леонид Кучма ҳамда юқори мартабали арбоблар билан учрашувда икки томонлама муносабатларга доир масалалар юзасидан фикр алмашди. А. Шарон Украинадаги «Бабий Яр» ёдгорлик мажмуини зиёрат қилди. Маълумки, бу ерда иккинчи жаҳон уруши йилларида фашистлар 100 мингдан зиёд кишини қатл этган. Уларнинг аксар қисми яҳудийлар бўлган эди.

БУ ДУНЁНИНГ ИШЛАРИ

● БИР НЕЧА кун муқаддам Марказий Америкадаги Гондурас давлати пойтахти Тегусигальпада ғаройиб бир суд жараёни ниҳоясига етди. Ажрим ўқилди. Унда вафотидан сўнг 500 йил ўтгач 506 йил муқаддам Америка қитъасини кашф этган Христофор Колумб ўлимга ҳукм этилганлиги қайд этилди. У қитъани беижозат забт этишликда, юқумли касалликлар тарқатишда, олтин, кумуш ва нодир асори-атиқаларни талон-торож қилишликда айбланди... Шу онда ўқ-ёй билан қуролланган икки нафар маҳаллий ҳинду Х. Колумбнинг дарахтдан ясалган рамзий жасадига ўқ узиб, уни «маҳв» этдилар.

● ЯҚИНДА Жанубий Корея пойтахти Сеулнинг марказий майдони ажойиб бир воқеанинг гувоҳи бўлди. 2 минг нафардан зиёд йигит-қизлар бир ёстиққа бош қўйиш нияти билан тўй кийимларида шу ерда тўпландилар. Уларнинг ҳаммасини роҳиб бирданига никоҳ қилди.

● МОЛДОВО пойтахти — Кишинёвдаги бозорда ўғрилар тужжорларнинг кўзини очирмай қўйдилар. Кўрилган чора-тадбирлар натижа бермади. Хавфсизлик хизмати, милиция ходимлари нима қилишни билмай қолдилар. Оқибатда маҳаллий аҳоли ўз «услуби»ни ўйлаб топди. Дастлаб қўлга тушган кисавурларни улар обдон дўппосладилар, кейин, юк аравачасига миндириб, сазойи қилдилар. Уларнинг кўкракларидаги тахтачага «Мен — ўғриман» деб ёзиб қўйилди. Полиция бу тадбирга монелик кўрсатмади.

(ЖАҲОН ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ ХАБАРЛАРИ АСОСИДА ТАЙЁРЛАНДИ).

ДУШАНБА, 15

«Ўзбекистон» телеканали.

6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.40 "Ахборот".
***
8.40 "Ўзлик". Бадиий-публи-цистик кўрсатув.
9.10 "Ўзбектеле-фильм" намойиш этади. "Чорбоғ манзаралари".
9.20 "Қишлоқ ҳақида ўйлар".
9.40 "Оламга саёҳат".
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
10.05 "Қундуз амаки-нинг қиссалари". Мультсериал.
10.20 "Жаҳон киноси юлдузлари".
10.40 Кундузги сеанс. "Метичара - денгиз жонивори". Бадиий фильм.
12.05 Ўзбекистон телерадиокомпанияси хор жамоасининг концерти.
12.40 "Олтин тож". Телевизион ўйин.
13.00-14.00 "Изҳор". Мусиқий-дам олиш дастури.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 "Тўртинчи ҳокимият".
18.30 "Ислоҳот одимлари".
18.45 "Бир наво истар кўнгил". Мусиқий дастур.
19.05 "Мувозанат". Ахборот-таҳлилий кўрсатув.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 22.05 Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида)
20.00 Биржа ва банк хабарлари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 "Ахборот".
21.05 МУЛОҚОТ: "ТАРИХНИ АНГЛАШ ВА МИЛЛИЙ МАФКУРА".
22.10 Тоҳир Малик. "Шайтанат". Кўп серияли бадиий фильм премьераси. 1-серия.
23.20 "Олам қўшиққа тўлсин". Мусиқий дастур.
23.50 "Ахборот".
00.20 "Кусто командасининг сувости саргузаштлари". Телесериал. 21-қисм.
01.10-01.15 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 "Янги авлод" студияси намойиш этади ("Қувноқ учрашув", «Мультгомоша»)
18.40 "Муғанний".
18.55 Мусиқий лаҳзалар.
19.00 "Давр". Ахборот дастури.
19.30 "Сурур". Мусиқий дастур.
19.40, 20.30, 22.30 Эълонлар.
19.45 "Изқувар Заррас". Телесериал.
20.35 "Жаҳон". Халқаро шарҳ.
20.55 "О, ёшлигим..."
21.20 «Темурнома». Видеофильм. 1-қисм.
21.40 Мусиқий лаҳзалар.
21.45 "Кулгига нима етсин".
22.00 "Давр". Ахборот дастури.
22.35 Синема. "Қойилмақом жиноят".
00.05 Араб эстрадаси.
00.20 "Хайрли тун!"

ЎзТВ-III

17.55 "ДАРАКЧИ".
18.05 Кўрсатувлар дастури.
18.10 "Сен ҳақингда ва сен учун" (рус тилида)
18.25 Телефакт (рус тилида)
18.35 "Ташналик". Телесериал.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида)
20.00 "Талабларга биноан".
20.20 Манзарали фильм.
20.30 "Ахборот".
21.05 "Таггерт". Телесериал.
21.55 "Телефакт".
22.05 "Дорихона эшитади..."
22.35 "ДАРАКЧИ".
22.45 "Спорт-тайм".
23.10 Оҳанглар ва эълонлар.
23.20 Саргузашт фильмлар экрани.
01.00 «Хайрли тун, шаҳрим!»

«Халқаро» телеканали

14.30 Кўрсатувлар тартиби.
14.35 "Дил изҳори".
***
15.05-16.10 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
***
16.10 Кундузги сеанс. "Шафқатсиз адолат". Бадиий фильм.
17.40 Жаҳон янгиликлари (инглиз тилида)
***
18.10 Клип-антракт.
18.15 "Бу эрмак жониворлар".
***
18.45 "Мультсайёра".
***
19.05 Душанба куни Познер билан. "Биз" дастури.
***
19.45 "Асори-атиқалар". Сериал.
***
Россия жамоат телевидениеси
20.45 "Хайрли тун, кичкинтойлар!"
21.00 "Время".
***
21.35 "Муҳаббат тарихи". Телесериал. 195-қисм.
22.20 "Оламда нима гап?" Ахборот кўрсатуви.
22.25 "Вақт хазинасидан".
22.40 "Замонавий дизайн".
23.00 "Вести".
23.30 Киносеанс. «Миллий балиқ ови хусусиятлари». Бадиий фильм.
01.00 "Ахборот" (рус тилида)
01.25-01.30 «Тунингиз осуда бўлсин!»

СЕШАНБА, 16

«Ўзбекистон» телеканали.

6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.30 "Ахборот".
***
8.30 Республика газеталарининг шарҳи.
8.45 "Бастакор илҳоми". Мусиқий дастур.
9.10 "Кусто командасининг сув ости саргузаштлари". Телесериал. 21-қисм.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
10.05 Янги алифбони ўрганамиз.
10.35 "Қундуз амакининг қиссалари". Мультсериал.
10.50 "Зиё". Бадиий-публицистик кўрсатув.
11.30 "Мактублар — кабутарлар".
12.05 "Назорат".
12.25 Волейбол. Ўзбекистон чемпионати.
12.50 Тоҳир Малик. "Шайтанат". Кўп серияли бадиий фильм. 1-серия.
14.10-14.50 "Дўстлик" видеоканали.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 Болалар учун. "Гулгунчалар".
18.25 "Сиҳат-саломатлик".
18.45 "Ҳунарманд". Тележурнал.
19.05 "Ислоҳот ва масъулият".
19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 22.05 Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида)
20.00 "Иқтисодиёт чорраҳаларида".
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 "Ахборот".
21.05 МУЛОҚОТ: "КУЧЛИ ДАВЛАТДАН — КУЧЛИ ЖАМИЯТ САРИ".
22.10 Тоҳир Малик. "Шайтанат". Кўп серияли бадиий фильм премьераси. 2-серия.
23.20 "Санъатим — саодатим". Мусиқий дастур.
23.45 "Ахборот".
00.15 "Саҳна ҳаёти".
00.40-00.45 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 "Кусто командасининг сув ости саргузаштлари". Телесериал. 21-қисм.
18.45 "Ёшлар" канали — менинг каналим».
18.55 Мусиқий лаҳзалар.
19.00 "Давр". Ахборот дастури.
19.30 «Солиқ ҳақида сабоқлар».
19.45, 20.35, 23.25 Эълонлар.
19.50 "Изқувар Заррас". Телесериал.
20.40 "Марду-майдон".
21.00 "Енмаган ёзувлар".
21.20 «Темурнома». Видеофильм. 2-қисм.
21.40 "Мунисам".
22.00 "Давр". Ахборот дастури.
22.30 Ватан ифтихори: Р.Қосимжоновнинг шахмат партиялари.
22.50 "Премьерадан сўнг..."
23.10 "Шарқ эстрадаси".
22.30 "Интерфутбол". Ҳафтадаги энг яхши ўйин.
01.00 "Хайрли тун!"

ЎзТВ-III

17.55 "ДАРАКЧИ".
18.05 Кўрсатувлар дастури.
18.10 Болалар учун. "Энди эртак бошланади".
18.25 "Ташналик". Телесериал.
19.15 "Сен ҳақингда ва сен учун".
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида)
20.00 "Таянч".
20.20 "Ҳиндистондан салом!" Мусиқий тўплам.
20.30 "Ахборот".
21.05 "Таггерт". Телесериал.
21.55 "Суҳбатдош". Публицистик кўрсатув.
22.15 "Туризм ҳақида". Ҳафталик шарҳ.
22.45 "ДАРАКЧИ".
22.55 Бу — джаз.
23.15 "Бешинчи ўлчов".
23.35 Оҳанглар ва эълонлар.
23.45 "Кинонигоҳ".
01.25 "Хайрли тун, шаҳрим!"

«Халқаро» телеканали

Россия жамоат телевидениеси
7.30-9.00
***
14.30 Кўрсатувлар тартиби.
14.35 "Ассалом, Франция!"
***
15.05-16.10 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
***
16.10 Кундузги сеанс. "Италияликларнинг Россиядаги саргузаштлари". Бадиий фильм.
17.40 Жаҳон янгиликлари (инглиз тилида)
18.05 Клип-антракт.
***
18.15 "Куйини топинг".
***
18.45 "Мультсайёра".
***
19.05 "Мавзу".
***
19.45 "Асори-атиқалар". Сериал.
***
Россия жамоат телевидениеси
20.45 "Хайрли тун, кичкинтойлар!"
21.00 "Время".
***
21.35 "Муҳаббат тарихи". Телесериал. 196-қисм.
22.20 "Оламда нима гап?" Ахборот кўрсатуви.
22.25 "Бу — Хитой".
23.00 "Вести".
23.30 Киносеанс. "Қасоскор кит". Бадиий фильм.
00.55 "Ахборот" (рус тилида)
01.20-01.25 «Тунингиз осуда бўлсин!»

ЧОРШАНБА, 17

«Ўзбекистон» телеканали.

6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.30 "Ахборот".
***
8.30 Лирик тароналар.
8.55 "Ўзбектелефильм" намойиш этади. "Тошкент тароватi".
9.05 "Алпомиш авлодлари". Спорт дастури.
9.20 "Остонаси тиллодан". Адабий кўрсатув.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
10.05 "Талаб ва таклиф".
10.30 Алифбо сабоқлари.
11.00 "Рақслар гулдастаси".
11.20 "Дилхирож". Бадиий-публицистик кўрсатув.
12.05 "Қўшиғим, жон қўшиғим".
12.35 "Қундуз амакининг қиссалари". Мультсериал.
12.50 Тоҳир Малик. "Шайтанат". Кўп серияли бадиий фильм. 2-серия.
14.10-14.40 Волейбол. Ўзбекистон чемпионати.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 "Дунё адабиёти".
18.30 "Тафсилот".
18.50 Экран куйлари.
19.05 "Шаҳар бедарвоза эмас".
19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 22.05 Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида)
20.00 "Таълим-тарбия миллий дастури — амалда".
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 "Ахборот".
21.05 Мулоқот: **"ДИН — ДИЁНАТ ДУНЁСИ".**
22.10 Тоҳир Малик. "Шайтанат". Кўп серияли бадиий фильм премьераси. 3-серия.
23.20 "Янграсин шўх яллалар".
23.45 "Ахборот".
00.15 "Кусто командасининг сув ости саргузаштлари". Телесериал. 22-қисм.
01.05-01.10 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 "Янги авлод" студияси намойиш этади ("Спорт майдончаси", «Келинг, танишайлик», «Мультгомоша»)
18.40 "Вернисаж".
18.55 Клип-антракт.
19.00 "Давр". Ахборот дастури.
19.30 "Дил рози".
19.35 "Ракурс". Анор Назаров.
20.00 "Спорт-лотто"
20.10 «Лаззат».
20.30, 23.15 Эълонлар.
20.35 "Ринг".
20.50 "Рақслар қанотида".
21.10 «Авторейд».
21.20 «Темурнома». Видеофильм. 3-қисм.
21.40 "Эркин фикр".
22.00 "Давр". Ахборот дастури.
22.30 «Сиз севган хонанда». Козим Қаюмов.
22.55 «Ҳаммаси мода ҳақида».
23.20 Синема. «Террорчилар шаҳри».
00.45 "Хит-коллекция".
01.00 "Хайрли тун!"

ЎзТВ-III

17.55 "ДАРАКЧИ".
18.05 Кўрсатувлар дастури.
18.10 "Ерилтош". Мультгўплам.
18.25 "Ташналик". Телесериал.
19.15 "Усто". Телелавҳа.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида)
20.00 "Номаълум Бухоро". Телефильм.
20.20 Ёқимли оҳанглар.
20.30 "Ахборот".
21.05 "Таггерт". Телесериал.
21.55 "Менинг Тошкентим!" Муаллифлик кўрсатув.
22.25 Мусиқий танаффус.
22.30 "ДАРАКЧИ".
22.40 Оҳанглар ва эълонлар.
22.45 Видео-"О".
00.20 "Умр йўлдоши".
01.10 "Хайрли тун, шаҳрим!"

«Халқаро» телеканали

Россия жамоат телевидениеси
7.30-9.00
***
14.30 Кўрсатувлар тартиби.
14.35 "Дурдаршан".
***
15.05-16.05 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
***
16.10 Кундузги сеанс. "Ё ҳаёт, ё мамот". Бадиий фильм.
17.50 Жаҳон янгиликлари (инглиз тилида)
***
18.15 "Куйини топинг".
***
18.45 "Мультсайёра".
***
19.05 "Инсон ва қонун".
***
19.45 Телесериал. "Яхши йигитлар". Роберт Де Ниро (АҚШ)
***
Россия жамоат телевидениеси
20.45 "Хайрли тун, кичкинтойлар!"
21.00 "Время".
***
21.35 "Муҳаббат тарихи". Телесериал. 197-қисм.
22.20 "Оламда нима гап?" Ахборот кўрсатуви.
22.25 "Монитор Осиё".
22.40 "Дил изҳори".
23.00 "Вести".
23.30 Киносеанс. "Мутахассис". Бош ролда С. Сталлоне.
01.10 "Ахборот" (рус тилида)
01.35-01.40 «Тунингиз осуда бўлсин!»

ПАЙШАНБА, 18

«Ўзбекистон» телеканали.

6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.30 "Ахборот".
***
8.30 Республика газеталарининг шарҳи.
8.45 "Қўшиқ — маънавият кўзгуси". Мусиқий дастур.
9.10 "Кусто командасининг сув ости саргузаштлари". Телесериал. 22-қисм.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
10.05 "Меҳр қолур".
10.25 "Чемпион билан учрашув". Спорт дастури.
10.40 "Юртим".
"Умид" намойиш этади:
10.55 "Кичкинтоймиз-гижингтоймиз".
11.20 "Оталар сўзи — ақлнинг кўзи" почтасидан.
***
12.05 "Жавоҳирлар хазинаси". Адабий кўрсатув.
12.30 "Инсон ва замин". Тележурнал.
12.50 Тоҳир Малик. "Шайтанат". Кўп серияли бадиий фильм. 3-серия.
14.10-14.40 Волейбол. Ўзбекистон чемпионати.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 "Бир қадам".
18.30 «Олтин тўп». Теннис клуби.
18.45 "Харита". Халқаро шарҳ.
18.40 "Дунё адабиёти".
19.00 "Ҳидоят сари".
19.25, 20.25, 21.00, 22.05 Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида)
19.55 "Юзма-юз".
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 "Ахборот".
21.05 Мулоқот: **"САВОБ ИШНИ ҲАР КИМ, ҲАР КУНИ ҚИЛИШИ КЕРАК".**
22.10 Тоҳир Малик. "Шайтанат". Кўп серияли бадиий фильм премьераси. 4-серия.
23.20 "Севги сурури". Мусиқий дастур.
23.50 "Ахборот".
00.20 "Сомон йўли".
01.10-01.15 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 "Кусто командасининг сув ости саргузаштлари". Телесериал. 22-қисм.
18.55 «Мушоира».
19.00 "Давр". Ахборот дастури.
19.30 "Қўшиқ умри пойиндор". Муҳиддин Қориёқубов хотирасига бағишланади.
19.55, 20.45, 23.10 Эълонлар.
20.00 "Изқувар Заррас". Телесериал.
20.50 "Ўтган кунлар".
21.10 «Ёшлар» телеканали тақдим этади. И.Каримов. «Баркамол авлод орзуси».
21.30 "Ёшлик формуласи".
21.45 "Соҳибқиронни ёд этиб..." Мусиқий дастур.
22.00 "Давр". Ахборот дастури.
22.30 "Обид-шоу".
23.15 Синема. "Фазодаги маҳбуслар".
00.45 "Хайрли тун!"

ЎзТВ-III

17.55 "ДАРАКЧИ".
18.05 Кўрсатувлар дастури.
18.10 "Ерилтош". Мультгўплам.
18.20 "Ташналик". Телесериал.
19.10 "Билиб қўйган яхши".
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида)
20.00 "Ханда дўкони".
20.30 "Ахборот".
21.05 "Оқибат". Телесериал.
21.55 "Тошкент ва тошкентликлар".
22.10 "Бевосита мулоқот".
22.50 "ДАРАКЧИ".
23.00 "Яхши кайфият.
23.30 Оҳанглар ва эълонлар.
23.40 Кинонигоҳ.
01.20 "Хайрли тун, шаҳрим!"

«Халқаро» телеканали

Россия жамоат телевидениеси
7.30-9.00
*
14.30 Кўрсатувлар тартиби.
14.35 "Табиат билан танишув".
*
15.05-16.05 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
16.10 Кундузги сеанс. "Ўлимга тенг олишув".
17.40 Жаҳон янгиликлари (инглиз тилида)
18.10 Клип-антракт.
*
18.15 "Куйини топинг".
*
18.45 "Мультсайёра".
*
19.05 "Йўқотилганларни излаб..."
*
19.45 Телесериал. "Яхши йигитлар". 2-серия.
*
Россия жамоат телевидениеси
20.45 "Хайрли тун, кичкинтойлар!"
21.00 "Время".
*
21.35 "Муҳаббат тарихи". Телесериал. 198-қисм.
22.20 "Оламда нима гап?" Ахборот кўрсатуви.
22.25 Спорт-клуб.
22.40 "Кино сайёраси".
23.00 "Вести".
23.30 Кинематограф. «Вулқон».
01.00 "Ахборот" (рус тилида)
01.25-01.30 «Тунингиз осуда бўлсин!»

ЖУМА, 19

«Ўзбекистон» телеканали.

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.30 "Ахборот".
***
8.30 Дутор ва танбур тароналари.
8.55 "Зийнат".
9.15 "Қундуз амакининг қиссалари". Мультсериал.
9.30 "Ишқнома". Адабий кўрсатув.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
10.05 "Ботма, қуёш". Публицистик кўрсатув.
10.30 Немис тили.
11.00 Ҳ.Муҳаммад. "Сеҳрли танбур". Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли.
12.05 "Ўзбекистон фуқароси".
12.25 "Мусиқа билан сирлашиб". Мусиқий дастур.
12.50 Тоҳир Малик. "Шайтанат". Кўп серияли бадиий фильм. 4-серия.
14.10-14.40 "Нафосат". Тележурнал.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 Болалар учун. «Бир сиқим тупроқ».
18.25 "Адолат мезони".
18.45 "Сени Ватан кутади!"
19.05 "Имконият".
19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 22.05 Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида)
20.00 "Аруз гулшани".
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 "Ахборот".
21.05 Мулоқот: **"ХОТИРА ВА МИЛЛИЙ ҒОЯ".**
22.10 Тоҳир Малик. "Шайтанат". Кўп серияли бадиий фильм премьераси. 5-серия.
23.20 "Қўшиққа кўчган сатрлар". Мусиқий дастур.
23.45 "Ахборот".
"Мунаввар дунё". Дам олиш дастури.
00.15 "Валийлар сардори". Бадиий фильм.
01.45-01.50 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 "Янги авлод" студияси намойиш этади ("Дунё ва болалар", «Мультгомоша»)
18.35 Ҳужжатли кино бисотидан. "Қора-кул".
18.55 Мусиқий лаҳзалар.
19.00 "Давр". Ахборот дастури.
19.30 "Стандарт ва сифат".
19.45, 20.35, 22.50 Эълонлар.
19.50 "Изқувар Заррас". Телесериал.
20.40 "Ҳамкорлик".
20.55 "Ҳуқуқ ва бурч".
21.10 "Наволарда аён этсам". Мусиқий дастур.
21.25 "Автосалтанат".
21.35 "Азизим".
22.00 "Давр". Ахборот дастури.
22.35 «Шарқ оҳанглари».
23.55 Синема. "Босс". Комедия.
00.25 "Мунаввар тонг истаб!"

ЎзТВ-III

17.55 ДАРАКЧИ.
18.05 Кўрсатувлар дастури.
18.10 "Ерилтош". Мультгўплам.
18.35 "Ташналик". Телесериал.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида)
20.00 "Спорт оламида".
20.30 "Ахборот".
21.05 "Оқибат". Телесериал.
21.55 "Нодир хазина". Телефильм.
22.10 "Фаровонлик бекати".
22.50 "ДАРАКЧИ".
23.00 "Мусиқий сайёра". Телешоу.
24.00 Оҳанглар ва эълонлар.
00.10 "Кинонигоҳ".
01.40 "Хайрли тун, шаҳрим!"

«Халқаро» телеканали

Россия жамоат телевидениеси
7.30-9.00
*
14.30 Кўрсатувлар тартиби.
14.35 Мюзик-холл.
*
15.05-16.05 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
16.10 Кундузги сеанс. "Бевафолик оқибати". Бадиий фильм.
17.40 Жаҳон янгиликлари (инглиз тилида)
18.10 Клип-антракт.
*
18.15 "Жентельмен-шоу".
*
18.45 "Мультсайёра".
*
Россия жамоат телевидениеси
19.15 "Сиҳат-саломатлик".
19.45 "Мўъжизалар майдони".
20.45 "Хайрли тун, кичкинтойлар!"
21.00 "Время".
*
21.35 "Муҳаббат тарихи". Телесериал. 199-қисм.
22.20 "Оламда нима гап?" Ахборот кўрсатуви.
22.25 "Дурдаршан".
23.00 "Вести".
23.30 Оскар совриндорлари антологияси.
23.45 Кинематограф. "Саккиз ярим". Бадиий фильм.
01.20 "Ахборот" (рус тилида)
01.45-01.50 «Тунингиз осуда бўлсин!»

ШАНБА, 20

«Ўзбекистон» телеканали.

6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.30 "Ахборот".
***
8.30 Республика газеталарининг шарҳи.
8.50 "Мусиқа бўстони". Телеальманах.
9.10 "Диёр".
9.45 Кундузги сеанс. "Одам амфибия". Бадиий фильм.
"Умид" намойиш этади:
11.15 "Очиқ дарс".
11.35 "Бола бошидан".
12.00 "Қувноқлар ва зукколар".
***
12.50 Тоҳир Малик. "Шайтанат". Кўп серияли бадиий фильм. 5-серия.
14.00 "Жараён".
14.30 "Ўзбекистон спортининг нуфузи".
14.45 "Бўстон". Тележурнал.
15.15-15.35 "Дўстлик" видеоканали. "Шарқ тароналари".
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. "Бешбармоқ".
18.25 "Иқтисод ва биз".
18.50 "Бахтли воқеа".
19.25, 20.25, 21.00, 22.05 Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида)
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 "Ўзбекистон янгиликлари" (инглиз тилида)
20.20 "Жаҳон спорти".
20.30 "Ахборот".
21.05 Мулоқот: **"ИТТИФОҚМИ ЁКИ СИЁСИЙ ЎЙИН".**
22.10 Тоҳир Малик. "Шайтанат". Кўп серияли бадиий фильм премьераси. 6-серия.
23.20 "Келин-куёв". Телешоу.
00.10 "Ахборот".
"Тунги ёғду". Дам олиш дастури.
00.40 "Парадизо" кинотеатри. Бадиий фильм. 1-қисм.
01.35-01.40 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ II

7.55 Кўрсатувлар дастури.
8.00 "Янги авлод" студияси намойиш этади.
9.05 "Каркидонлар". Маърифий дастур.
9.50 "Сурур". Мусиқий дастур.
10.00 "Хуш келибсиз!"
10.15 «О, ёшлигим...»
10.40 «Мафтункор чеҳралар».
11.00 "Кусто командасининг сув ости саргузаштлари". Телесериал. 21-қисм.
11.40 "Сиз севган хонанда". Гулбаҳор Эркулова.
12.00 "Ракурс".
12.25 "Баҳодиршоҳ Зафар». Телесериал. 2-қисм.
13.10 "Равнақ".
13.25 "Сир".
13.40 "Рақслар қанотида".
14.00 «Кунг-фу тарихи». Телесериал.
14.45 «Мушоира».
14.55 Мусиқий лаҳзалар.
15.05 Синема.
16.40 "Жаҳон жуғрофияси".
17.30 "Спорт ҳафтаномаси".
17.50 Мусиқий дастур.
***
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 "Янги авлод" студияси намойиш этади ("Уй вазифаси", «Мультгомоша»)
18.40 "Қалбим ардоғи". Мусиқий дастур.
19.00 "Давр". Ахборот дастури.
19.30 "Ийрик планда".
19.45, 20.30, 22.55 Эълонлар.
19.50 "Баҳодир шоҳ Зафар". Телесериал. 3-қисм.
20.35 Мусиқий лаҳзалар.
20.45 "Бизнес-академия".
21.05 Киноконцерт.
21.20 "Баҳс, мунозара, таҳлил..."
21.40 "Мусиқа теграсида".
22.00 "Давр". Ахборот дастури.
22.30 "Сенинг вақтинг".
23.00 Синема. "Заҳарланиш".
00.30 "Хайрли тун!"

ЎзТВ-III

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 "Ерилтош". Мультгўплам.
9.15 "Сансет Бичнинг муҳаббати ва сирлари". Телесериал.
10.00 "Муаллиф".
10.30 Болажонлар экрани.
12.00 "Ханда дўкони".
12.25 "Бева Бланка". Телесериал.
13.10 "Билиб қўйган яхши".
13.25-15.00 "Кинонигоҳ".
***
17.55 "ДАРАКЧИ".
18.05 Кўрсатувлар дастури.
18.10 "Ерилтош". Мультгўплам.
18.20 "Табиат шифохонаси".
18.30 "Қонун ҳимоясида".
18.40 "Мирза Ғолиб". Телесериал.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида)
20.00 "Янги ой чиққан кеча".
20.20 Дилором наволар.
20.30 "Ахборот".
21.05 "Тасанно".
21.30 "Даллас". Телесериал.
22.20 "Кимлар туфайли".
22.50 "ДАРАКЧИ".
23.00 "Дўстлик" видеоканали. "Чинсэн".
23.40 Оҳанглар ва эълонлар.
23.50 "Кинонигоҳ".
01.30 "Хайрли тун, шаҳрим!"

«Халқаро» телеканали

9.00 Кўрсатувлар тартиби.
9.05 "Кино сайёраси".
9.25 Кинематограф. «Вулқон». Бадиий фильм.
11.15 "Муҳаббат дарси".
11.20 Жаҳон спорти янгиликлари (инглиз тилида)
11.50-12.05 «Келажакни кўзлаб».
***
17.10-18.40 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
Россия жамоат телевидениеси
18.40 "Кумушранг серия". «Табиб».
21.00 "Время".
*
21.35 "Биргаликда куйлаймиз".
22.20 "Бугуннинг аёли".
22.40 "Мусиқий Олимп".
23.05 Киносеанс. Мартин Скорсезенинг "Даҳшат кўрфази" фильми.
00.10 "Ахборот" (рус тилида)
00.35-00.40 «Тунингиз осуда бўлсин!»

ЯКШАНБА, 21

«Ўзбекистон» телеканали.

6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.30 "Ахборот".
***
8.30 "Камалак". Болалар учун кинодастур.
9.15 "Мозийдан бир мўъжиза".
9.30 "Ёзувчи ва замон".
"Умид" намойиш этади:
10.00 "Ватанимга хизмат қиламан!"
11.00 "Болалигим — пошшолигим".
***
11.30 "Қувноқ стартлар". Телемусобақа.
12.10 Вилоят хонандалари куйлайди.
12.30 "Шоҳрух" клуби.
12.55 Тоҳир Малик. "Шайтанат". Кўп серияли бадиий фильм. 6-серия.
14.05 "Санамлар сарвари".
14.55 Кўрсатувлар тартиби.
15.00 Футбол. Осиё кубок эгалари кубоги. "Пахтакор"-"Аль-Иттиход" (Саудия Арабистони). Танаффус пайтида - "Бахтиёр шахзода". Мультфильм.
16.50 "Ўзбектелефильм" намойиш этади. "Алла". Премьера.
17.10 "Олтин тож". Телевизион ўйин.
17.35 "Сеҳрли шуъла". Кинокўрсатув.
18.00 "Куйла, ёшлигим".
18.25 "Оила". Тележурнал.
18.55 "Ўзлик". Бадиий-публицистик кўрсатув.
19.25, 20.00, 20.25, 21.10 Эълонлар.
19.30 "Таҳлилнома" (рус тилида)
20.05 "Санъат олами".
20.30 "Таҳлилнома".
21.15 МУЛОҚОТ: "МАҲАЛЛАНГ — ОТА-ОНАНГ".
22.15 "Телевизион миниатюралар театри".
22.50 "Якшанба оқшомида". Мусиқий-дам олиш дастури.
23.20 ТВ-1 намойиш этади. Телеанонс.
"Аср мўъжизаси" кинодастури.
23.35 Кино янгиликлари.
23.50 "Ўзбек киноси ижодкорлари".
00.10 "Парадизо" кинотеатри". Бадиий фильм. 2-қисм.
01.05-01.10 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ II

7.55 Кўрсатувлар дастури.
8.00 "Янги авлод" студияси намойиш этади.
9.00 "Ғаройиб Аляска". Маърифий дастур.
9.50 "Наволарда аён этсам".
10.05 «Лаззат».
10.25 «Бегойим».
10.45 «Сиз севган хонанда». Мавлуда Асалхўжаева.
11.05 "Кусто командасининг сув ости саргузаштлари". Телесериал. 22-қисм.
11.55 "Инглиз тили Сиз учун!"
12.25 Ватан ифтихори: Р.Қосимжоновнинг шахмат партиялари.
12.45 "Баҳодир шоҳ Зафар". Телесериал. 3-қисм.
13.25 "Синфдош".
13.45 "Дил рози". Мусиқий дастур.
13.50 "Кунг-фу тарихи". Телесериал.
14.35 "Интерфутбол".
15.05 Синема.
16.35 "Жаҳон жуғрофияси".
17.25 "Дунё ҳафта ичида".
17.45 "Шарқ эстрадаси".
***
18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 "Янги авлод" студияси намойиш этади ("Бугуннинг боласи», «Мультгомоша»)
18.35 "Чет эл эстрадаси".
18.55 "Юртим кўрки".
19.00 "Давр". Ахборот дастури.
19.30 "Илк қадам". «Жозиба» гуруҳи.
19.40, 20.30, 22.50 Эълонлар.
19.45 "Баҳодир шоҳ Зафар". Телесериал. 4-қисм.
20.35 "Далил ва шарҳ".
20.45 "Мусиқа салтанати".
21.05 "Бари ҳазил".
21.20 "Очун".
21.45 «Миллионлар ўйини».
22.00 "Давр". Ахборот дастури.
22.30 "Кинопрофи".
22.55 Синема. "Бен Тайлер иши".
00.25 «Файзли оқшом». Концерт дастури.
00.45 «Хайрли тун!»

ЎзТВ-III

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 "Ерилтош". Мультгўплам.
9.25 Дилором наволар.
9.35 "Сансет Бичнинг муҳаббати ва сирлари". Телесериал.
10.20 "Тасанно".
10.45 "Дурдона".
11.05 Болажонлар экрани.
12.30 "Спорт оламида".
12.55 "Таскин".
13.05 "Бева Бланка". Телесериал.
13.50 "Ёввойи табиат".
14.15-15.55 Такрорий фильмлар экрани.
***
17.55 "ДАРАКЧИ".
18.05 Кўрсатувлар дастури.
18.10 Мультжумбоқ.
18.35 "Акбарнинг саргузашти". Телесериал.
19.10 "Табриклаймиз, қутлаймиз!"
19.25, 20.00, 20.25 Эълонлар.
19.30 "Таҳлилнома" (рус тилида)
20.05 "Пойтахтимиз жамоли".
20.20 Манзарали фильм.
20.30 "Таҳлилнома".
21.10 "Даллас". Телесериал.
22.00 "Етти иқлим оҳанглари".
22.05 "Латифа".
22.20 "Жавоҳирлар соҳили".
22.40 "ДАРАКЧИ".
22.50 Оҳанглар ва эълонлар.
23.00 "Кинонигоҳ".
00.40 "Хайрли тун, шаҳрим!"

«Халқаро» телеканали

9.00 Кўрсатувлар тартиби.
9.05 "Эртакларнинг сеҳрли олами".
10.20 "Парле ву франсэ?"
10.45 "Жонли сайёра".
11.00 Ўзбекистон янгиликлари (инглиз тилида)
11.10 Оскар совриндорлари антологияси.
11.25-13.00 Кинематограф. "Саккиз ярим".
***
17.10-18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
*
18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Бенни Хил шоуси».
19.00 Раъно Шарипова куйлайди.
19.50 Кинематограф. «Қутқарувчи». Бадиий фильм.
***
21.00 "Жонли тил".
21.30 "Бу ажиб дунё".
21.45 "Мюзик-холл".
22.05 Якшанба кинозали. «Ҳаракатдаги куч». Бадиий фильм.
23.35 "Таҳлилнома" (рус тилида)
00.05-00.10 «Тунингиз осуда бўлсин!»

ТАФАККУР УММОНИДАН ҚАТРАЛАР

МУСТАҚИЛЛИК даврида юртимизда ўтказилаётган жаҳон миқёсидаги илмий анжуманлар, жумладан, буюк мутафаккир, олим, давлат арбоблари фаолиятига бағишланган конференциялар маънавий юксалишга таъсир кўрсатаётган омиллардандир. 1996 йили бўлиб ўтган Амир Темурнинг 660 йиллик муборак санасига бағишланган тантана, кейинроқ буюк Шарқ мутафаккирлари Ал-Фарғоний ва Имом ал-Бухорий юбилейларининг нишонланиши ўз моҳият, эътибори билан катта воқеа бўлди.

Тарихга адолат кўзи билан қарашга, мустақил фикрлашга мана энди вақт етди, деса бўлади. Бир пайтлар тарих бузиб талқин қилинганлигининг гувоҳи бўлганмиз. Масалан, тарих, адабиёт тарихи дарсликлари ва шунга оид баъзи илмий мақолаларда Амир Темур босқинчи, каллакесар, қонхўр, Алишер Навоий динга, шайхларга қарши курашувчи шоир, Бобур эса ўз юртидан қувилган, тадбирсиз подшо сифатида уқтирилган.

Бир қатор мавжуд манбалар, қўлёзмалар ўрганишга рухсат этилмаган. Айниқса ҳадис илмлари, диний китоблар шулар жумласидандир. Яқин йилларгача, яъни мустақилликкача, инқилоб арафаси ва кейинги даврлар тарихи, адабий манбалари — Беҳбудий, Чўлпон, Фитрат, Усмон Носир, Абдулла Қодирий ва бошқалар ижоди дастлаб мутлақо кўрсатилмаган, ўрганишга рухсат бўлмаган. Улар халқ душмани сифатида ўз даврида таъқиб остига олинганлар. Мустақиллик шарофати туфайли улар шахсияти, ижоди кенг кўламда ўрганила бошлади. Тўғри, тарих саҳифалари, тарихий-адабий манбалар бутунлай ўрганилмади эмас, қилинган ишлар ҳам бор. Бир қатор муҳим тарихий-адабий манбалар рус ва ўзбек тилларида нашр этилган. Юқорида таъкидланганидек, тарихий маълумотларга, адабий манбалар нашрига махсус сиёсий йўлланмалар асосида ўзгаришлар ҳам киритилган. Тарихни холислик ва ҳаққонийликдан узоқлаштиришгача олиб келганлар. Ўрта Осиё халқларини имконияти борича қолоқлаштиришга, саводсиз деб айтишгача борганлар.

Хуллас, XI-XV асрлар ва инқилобгача бўлган давр мумтоз адабий манбалари, уларнинг бадиияти, тили шу маънода мустақиллик давригача бир томонлама ўрганилган. Ваҳоланки, ўзбек адабий тилининг тўлиқ шаклланиши, бадиий адабиётда янги жанрларда юксак маҳорат билан ижод қилиш, сўз ўйини, муаммо жанри, тарих битиш, номалар каби теран дид, чуқур фалсафий фикрларнинг халқимизга инъом этилиши битмас-туганмас маънавий бойлик ҳисобланади.

Маънавий мерос

Темурийлар даври, айниқса XIV-XV асрлардан эътиборан туркий адабиётда янгича услубда бадиийликнинг энг юқори поғонасига кўтарила олган кашфиётлар юзага келган, деса бўлади.

Навоийгача ижод қилган туркигўй шоирлар бадиияти, тили, аниқроғи нома жанри ижодкорлари, шунингдек Саккокий, Атоий, Лутфий кабилар ўзига хос ўрин тутади. Масалан, Атоий:

Ул санамким сув
ёқосинда паридек ўлтурур,
Ғояти нозиклукудин сув
била ютса бўлур.

Ушбу байтда шоир ўз ички туйғуларини соф, жонли туркий тилда бадиий ифодалай олган, ўқувчини ўзига хос лафзий ва маънавий бадиий санъатлардан ҳам воқиф қилишга муяссар бўлган.

Ўз даврининг «Маликул каломи» Лутфийда ҳам ўзгача ҳолатни кўрамиз.

Сенсан севарим,
хоҳ инон, хоҳ инонма,
Қондур жигарим
хоҳ инон, хоҳ инонма.

Ушбу байтда бир-бирига оҳангдош сўзларни қўллаб, қофияли мисралар мазмундорлигини кучайтириш мақсадида шеърий санъат ҳисобланган радифдан усталик билан фойдаланган.

Ёки:

Лутфийни ким қарғади,
ёраб балоға учра деб,
Ким сенингдек тошбағирлик
дилрабоға учради.

Бу байтда эса Лутфий халқ тилига хос эркалаш, юмор, қарғиш каби ҳолатларни усталик билан бадиий ифодалай олган.

Бу каби бадиий кашфиётнинг қиёслаб бўлмайдиган кўринишларини Алишер Навоий назмий асарларида янада теранроқ кўрамиз. Шоирнинг бадиий асарларида қўлланилган ҳар бир сўз ва ибора ўзига хос ранг-баранг кўринишларда — зоҳирий ва ботиний маъноларда ўринли ишлатилган. Шоир ўзининг бадиий, илмий, тарихий асарларини ёзар экан, ҳар бир сўз устида махсус тўхталиб унинг тарихан келиб чиқишигача чуқур тасаввур ҳосил қилиб, энг қадимий туркий сўзлардан тортиб, зуллисонайн шоир сифатида араб, форс тилларидан ҳам унумли фойдаланган ҳолда жонли халқ тили асосида адабий тил имкониятларини кенгайтирди. Шарқ бадиий санъатларининг лафзий ва маънавий турларининг ноёб кўринишларини ҳосил қила олди. Масалан ийҳом санъатини яратар экан, арабча асар — таъсир, қолдиқ; чатр — осмон: дунё; форсча дардман — касалманд; ошиқ; сўз — гап, сўз: куйиниш, ачиниш; туркий кеча — кеча, кечқурун каби оҳирий ва ботиний маъноли сўзларни ўринли ишлата олган. Бундан ташқари шоир асарларида бир сўзнинг бир неча маъноларда турли ўринларда кўп маънолилик асосида қўллай олган. Масалан, соф туркий кун — 1) кун, кундуз, ёруғлик: 2) бир кун, кеча ва кундуз: 3) вақт, фурсат, он, замон: 4) қуёш каби шоир баддиятида унинг ғоявий мақсади ва эстетик идеалидан келиб чиқиб, бадиий санъат турларининг ажойиб намуналари асосида, хусусан, ботиний яъни мажозий маънолардан кўп қўллаганлигини ҳис этиш мумкин. Бу эса асар байтларига қайта-қайта мурожаат қилиш «Ғаввос»лар сингари дарёнинг тубидан «Дурр ипок»ни топиш заҳматини чекишга ундайди. Натижада арабча дур — ботиний маънода: маънолар, мазмунлар: «Мантиқут тайр» асарига ишора: гавҳар — мажозан гўзал: Иброҳим Адҳамга ишора: форсча: ганж — хазина, давлат каби зоҳирий маъносидан ташқари мажозан тўплам: мақсад; «Хамса» асарига ишора: Аллоҳга ишора: бахтга эришиш, ёрга етишиш, инсон, сир кабилар.

Хуллас, Навоий ўз она тили устида чуқур мулоҳаза юритиб, бутун умрини туркий (ўзбек) тилини адабий тил даражасига кўтариш ишига бағишлади. Шунинг учун шоир, айниқса, ўзининг бадиий асарларида ҳар бир сўзни шаклан ва мазмунан ўз такомилига етказиб қўллашга эришган, бошқаларни ҳам худди шу тариқа муносабатда бўлишга, сўзни қадрлашга ундайди. Бу билан шоир адабиёт, хусусан, шеъриятнинг асосий талаби-фикрни яшириш асл мақсадни кўп маъноли сўзлар асосида ботиний ишоралар билан бериш қоидасига риоя қилган.

Умуман, мустақилликни мустаҳкамлаш борасида ҳар бир киши — у ким бўлишидан қатъий назар, маънавий-маърифий ишларга, тарихни тўғри тушунишга ва тўғри илмий тадқиқ этиб, ёшларга янгича руҳ билан тушунтириб, айниқса, мураккаб давр — XIV-XV ва ундан кейинги қатағон йилларигача бўлган давр меросини синчиклаб ўрганишни тақозо этади. Ана шунда қўлёзма адабий манбаларнинг асл моҳияти, шоир эҳтироси-ю, нафис бадиийлик сиру-синоатлари бугунги авлодга очиқ намоён бўлади.

Зиёдулла ҲАМИДОВ,
филология фанлари номзоди, доцент.

ҲАМИША ГЎЗАЛ БЎЛИНГ...

ҲАЁТИДАН хотиржам, турмушидан кўнгли тўқ одам ҳамиша гўзалликка интилади. Гўзаллик эса юздаги нурда, кўздаги ловуллаб турган меҳр оловида, қадди-қоматнинг мағрурлигида... Аммо, бу гўзаллик ўз ишининг устаси бўлган маиший хизмат ходимлари, сартарошлар меҳнати билан янада сайқал топишини ҳамма вақт ҳам сезавермаймиз.

Тошкент туманидаги «Сайёра» маиший хизмат уйи ходимлари аҳолининг ана шу борадаги эҳтиёжларини қондириш ниятида барча чораларни кўряптилар. Ўттиз йилдан бери шу соҳада ишлаб келаётган Тоҳир Қосимов, кўплаб мижозларга эга бўлган Дилором Ҳакимова сингари қўли гул усталар одамлар кўнглига қандай йўл топишни биладилар. Бу сартарошлар ҳузуридан ҳеч ким ранжиб чиқиб кетмайди.

Туманнинг «Кўктерак» гузаридаги «Минг яшар» фирмасига қарашли дорихонанинг ёш ходими Жаҳонгир Маматхонов эса «Одамларимиз соғ-саломат бўлсалар, янаям гўзалроқ кўринадилар» дейди. Бу ҳақ гап.

СУРАТЛАРДА: Т. Қосимов ва Д. Ҳакимовалар мижозларни қабул қилмоқдалар (юқорида). Дорихона ходими Ж. Маматхонов иш устида.

Даврон АҲМАД олган суратлар.

«ТАСВИРИЙ ОЙИНА» — ҲАЁТ КЎЗГУСИ

Республика «Тасвирий ойина» ижодий уюшмаси бадиий кенгашининг кенгайтирилган йиғилиши бўлиб ўтди. Унда уюшманинг вилоятлар, туман ва шаҳарлар бўлимлари раҳбарлари, тегишли идора ва ташкилот вакиллари, оммавий ахборот воситалари ходимлари қатнашди.

Сўзга чиққанлар «Тасвирий ойина» ижодий уюшмаси қисқа муддатда маданий-маърифий, маънавий-аҳлоқий, таълим-тарбиявий тарғибот ишларини амалга оширганлигини таъкидладилар. Айниқса, Тошкент шаҳри кўчаларининг деярли ҳар бирида «Тасвирий ойина» деворлари ташкил қилинди ва уларда ижтимоий-сиёсий ҳаётимиздаги муҳим воқеалар акс эттирилди. Бундай кўргазмали лавҳалар аҳоли, айниқса ёшлар тарбиясида муҳим аҳамиятга эгадир.

Йиғилишда уюшма фаолиятини янада яхшилаш вазифалари белгилаб олинди.

Ўктам ДЎСТЁР,
ЎзА мухбири.

Бу ажиб дунё

ҒАЛАТИ «ЭГИЗАКЛАР»

Бу воқеа 1900 йилда рўй берган эди. Ўз мамлакатини сайр қилиб юрган Италия қироли Умберто Биринчи Монца деган шаҳарга келиб тушиб, тамадди қилиб олмоқчи бўлди. Қирол кичикроқ бир ресторанга кирганда унинг кўзи бир кишига тушди-ю, ҳангу-манг бўлиб қолди.

— Исминг нима? — деб сўради Умберто Биринчи.

— Исмим Умберто, жаноби олийлари!

— Ия, адаш эканмизку! Қаерда ва қачон туғилгансан?

— Турин шаҳрида, 1844 йил 14 июнда.

Қирол ҳам Туринда ўша йили ва ўша куни туғилган эди. Қирол ҳам, ресторанчи ҳам айни бир кунда уйланишган, хотинлари ҳам адаш, ўғилларининг исмиям бир хил экан. Ниҳоят, Умберто Биринчи тахтга ўтирган куни — Умберто ўзининг ресторанини очган экан.

Бу ўхшашликларнинг ҳаммаси шу қадар ҳайратланарли эдики, қирол ўзининг бу ғайриодатий эгизагини яна бир кўргиси келди ва уни эртаси куни бўладиган катта спорт мусобақасига таклиф этди. Бироқ, уларга иккинчи бор учрашиш насиб этмади. Ресторанчи йўлда фалокатга учраб, оламдан ўтди.

Бу хабарни эшитган қирол тақдирига шукрона айтиб: «Ҳар қалай, одамлар бир вақтда туғилмоғи ва бир-бирига ўхшамоғи мумкин экан-у, аммо, ажал бир вақтда келмас экан», деб турган ҳам эдики, тўсатдан унга суиқасд қилиниб, қирол ўша ернинг ўзида оламдан кўз юмди.

Тарихда бунақанги ҳайратомуз ўхшашликлар учраб туради. Масалан, АҚШ Президенти К. Кулижнинг Нью-Йоркдаги ресторанлардан бирида официантлик қилувчи Хоц деган эгизаги бўлган.

Ўттизинчи йилларда яна ўша Нью-Йоркда бир сартарош яшаган. Икки томчи сув бир-бирига қанчалик ўхшаса, сартарош ҳам Муссолинига шунчалик ўхшар экан.

Буюк Британия қироличаси Елезавета Иккинчи билан Норфольк (Англия) шаҳрида яшовчи Филлис Динни ҳам бир-бирига жуда ўхшаш бўлишган.

Акбар АЛИЕВ
тайёрлади.

Об-ҳаво

РЕСПУБЛИКА об-ҳавони кузатиш бош бошқармасидан хабар беришларича, 13-17 февраль кунлари пойтахтимиз ва Тошкент вилоятида об-ҳаво ўзгариб, вақти-вақти билан ёмғир ёғиши, кечалари ва эрталаблари туман тушиши мумкин. Ҳарорат кечалари 1-4 даража, кундуз кунлари эса 7-12 даража илиқ бўлади. Шу даврнинг иккинчи ярмида ҳарорат бироз пасайиши эҳтимоли бор.

Тошкент шаҳар Мирзо Улуғбек туманидаги «НУФУЗ-С» хусусий фирмаси

ТУГАТИЛАДИ.

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой давомида қабул қилинади. Т. 60-52-00

Тошкент вилояти «ҚАФОЛАТ» давлат-акциядорлик суғурта компанияси филиали жамоаси филиал раҳбари Бахтиёр Мирзааҳмедовга қайнотаси

ҲОЖИ АКБАР ОТАнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

TOSHKENT VILOYATI · HARAKAT HAVFSIZLIGI OYLARI · YANVAR-FEVRAL

ЎҚУВЧИ УҚИБ ОЛСИН ДЕБ

ШУ КУНЛАРДА мамлакатимизнинг барча шаҳар ва туманларида йўл ҳаракати хавфсизлиги ойлиги уюшқоқлик билан ўтмоқда.

Юқоричирчиқ тумани ички ишлар бўлими, туман давлат автомобил назорати ходимлари, Ўзбекистон ёшлари «Камолот» жамғармаси туман бўлими томонидан йўл-транспорт ҳодисаларининг олдини олиш, ўқувчилар ҳаётини асраш бўйича қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Мактабларда «Светофор», «Пиёда ва ҳайдовчи», «Йўл ҳаракати қоидаларини биласизми?» каби суҳбатлар уюштириляпти.

Куни кеча ана шундай тадбирлардан яна бири Янгибозор қўрғонидаги 7-ўрта мактабда бўлиб ўтди. Унда туман ички ишлар бўлимининг вояга етмаганлар билан ишлаш бўйича бошлиғи, милиция капитани Мила Алимова, милиция лейтенанти Элдор Гадиев, Ўзбекистон ёшларининг «Камолот» жамғармаси туман бўлими раиси муовини Сауле Маликовалар сўзга чиқишиб, йўл-транспорт ҳодисаларининг олдини олишга қаратилган чора-тадбирлар ҳақида гапириб бердилар.

Латифжон МАНСУРОВ.

ҚИЗЛАРИМГА МАКТУБЛАР

БЎШ БЕШИКНИ ТЕБРАТМА, БОЛАМ

РАҲМАТЛИ энам «Бек боласини бешик асрайди» деган гапни кўп ва хўб айтардилар. Бу гапнинг мағзи бизнинг олис-олис тарихимизга, ундаги ҳамиша барҳаёт урф-одатларимизга, асрлар синовидан тобланиб ўтаётган қадриятларимизга бориб тақалади. Азалдан серфарзанд халқимизнинг ҳар бир уйида бешик муқаддас ҳисобланади. Шу биргина бешик оилада нечта фарзанд бўлса, ҳаммасини улғайтиради. Сўнгра — невараларга хизмат қилади. Назаримда, бу ҳам ўша оиладаги меҳр-муҳаббатнинг янада мустаҳкамланишига асосдир. Бундан ташқари, бешик тўғри келган дарахтдан эмас, балки, инсон соғлиғи, руҳан соғлом ўсиши учун фойдали дарахтлардан ясалади.

Бешикнинг яна бир ажойиб хусусияти бор — у қизларни жуда ёшлигидан ҳаётда оқибатли, диёнатли бўлиб тарбияланишларида муҳим аҳамият касб этади. Болани бола катта қилади, деган гап бежиз айтилмаган. Она уй юмушлари ёки бошқа ташвишлар билан банд бўлган пайтда бешик ёнида, албатта, қўлидан иш келиб қолган қиз ўтиради. Чунки бешик ҳеч қачон ёлғиз қолмаслиги керак. Бешик тебратаётган нозиккина қизча кўнглида шу дамда нималар кечмайди дейсиз!.. Балким у ҳозир шу синглиси ёки укаси каби гўдак бўлганлигини, фарзандни улғайтириш нақадар машаққатли эканлигини, буни бажариш учун эса онаси каби пок, ҳалол, меҳнаткаш ва матонатли бўлиши лозимлигини ўйлаётгандир — онадан шу хислатларни ўрганаётгандир, онасига бўлган меҳри янада ортиб, уни сўз билан ифода этолмаслигини тушунгандай, бешикдаги гўдак жигарига янада яхшироқ қараб, онасини мамнун ҳолда кўришни истаётгандир — масъуллик нелигини сезаётгандир!

Раҳматли энам «Ҳеч қачон бўш бешикни тебратманглар!» — деб ўргатардилар. Ҳақиқатан ҳам бўш бешикни тебратишдан ҳар кимни худонинг ўзи асрасин! Ҳеч қайси аёл қалби фарзанд доғида куймасин, тирноққа зор бўлмасин! Аёллар бағри ҳамиша оиласи билан бут, бешиги доимо гўдак нафаси, ҳиди билан тўлиб яшасин! Ахир, гўдаклардан жаннат ҳиди келади!

Мен бешик бошида тонгларни
кутдим —
Мен бешик қошида тунлардан
ўтдим —
Туманли, ёмғирли, қорли,
оташли.

Мен бешик бошида ҳаёт
кўтардим —
Мен бешик қошида умр
ўткардим —
Бўронли, юлдузли, ишқли,
қуёшли.

ОСТОНАСИ ТИЛЛО УЙ

ОДАМЛАРДАН гоҳида эшитиб қоласан: «...Яна қизли бўлибди-я...» Бу қувонч билан эмас, қандайдир маъюслик билан, афсус билан айтилгандай туюлади. Шунда онамнинг сўзлари эсимга тушиб кетади: «Қиз — бир сиқим туз, деганлар бекорларни айтишибди! Шу қиз — бир сиқим тузни кўчага чиқиб сўра-чи, бекордан-бекор ким бераркин!.. Худога шукур қилиш керак, шукур!»

Чиндан ҳам бугунги қизча, эртага, худо хоҳласа — ойдай келин, индинга — бахтли она. Ҳеч қачон сиз қиз туғдим деб хафа бўлманг, хафа қилсалар айтинг: — Мен фақатгина қизни эмас, бутун бошли авлод, насл, қариндош-уруғ, оилани дунёга келтирдим.

Кечагина кичкина қўллари билан бешик тебратган қизалоқ, беғубор қалби орзуларга тўлган қизча, сочларини ойнага қараб ўраётган қиз, бугун оқ либосли бахт маликаси. Сен йиғлама, қаршингда — остонаси тилло уй. Сен ота-онамни, туғилган уйимни ташлаб келдим, энди уларга бегона бўлдим, деб ўйлама, сен — ҳеч нарсани ва ҳеч кимни ташлаб келганинг йўқ, сен — ўз уйинг, отаонанг, авлод-аждодинг номини, шаънини, ғururини ёруғ юзинг билан янада улуғлашга, кўкларга кўтаришга келдинг бу остонага. Уни умид билан бос, бахтингдан айрилма, ундан меҳр билан ўт — сени бахт кутсин.

СОВЧИЛИК — ЭЛЧИЛИК

ҲАР БИР ўзбек оиласида қиз бола улғаяр экан, унинг эшигидан эниб келган совчилар — элчиларнинг қадами қутлуғ, деб қарашади. Бу, аввало, қиз ўсаётган хонадон ҳурмати, йигит томоннинг қадр-қимматидир. Бу шундай нозик риштаки, унда жами удумларимизнинг, қадриятларимизнинг энг ардоқли нуқталари, беқиёс комиллиги, ҳаё ва иффатнинг айтилмаса ҳам илғаб олинадиган энг эзгу тилакларининг эшиги очиладиган муқаддасликни ўзида намоён қила олади. Халқда «Кимки, етти марта совчиликни адо этса, унинг у дунёси билан бу дунёси обод, чунки у икки дунёнинг ҳам савобини олган» дейишади. Совчилик — элчилик. Уларнинг қадамлари қанотида энг улуғ мақсад парвоз қилади — оиланинг дунёга келишига сабабчи бўлиш, шунинг учун ҳам Аллоҳ уларнинг қалбига пок, муборак ўйлар соладики, буни бажармаса, Аллоҳ олдида ҳам, ўзи олдида ҳам гуноҳ қилаётгандай туюлади. Шунинг учун ҳам уларнинг қадами қушдай енгил, сўзлари ғазалдай ширин, нигоҳлари меҳрга тўла, чеҳрасидан нур ёғилиб туради.

Раҳматли онам мен келин бўлиб тушгандан кейин менга кимни совчи қилиб юборганликларини айтиб, у кишининг кимлигини мен албатта билишим шартлигини таъкидлаган эдилар. Совчи — икки томонга ҳам холис, икки томоннинг барча жиҳатларини мукаммал биладиган инсон бўлиши керак. Менга совчи бўлган киши — ён қўшнимиз, Болибек бобо дегич эди. У киши бизнинг уйга тез-тез келиб турар, энамнинг энг яхши суҳбатдошларидан бири эди... Жойлари жаннатда бўлсин бобонинг! У кишининг қулоғимга чалиниб қолган сўзларини ажиб ҳайрат билан ёдлайман: «Шу, кимга совчи бўлган бўлсам, худога минг қатла шукур, ўзидан тинчиб кетишди. Кечаю-кундуз ўз болаларимни қандай дуо қилсам, ўшаларнинг номларини айтиб, уларга ҳам шундай дуо қиламан, нега деганда, улар ҳам ўғил-қизларим-да! Ўзидан ўзи кўпайиб юрсин дейман-да...»

Қаранг, удумларимиз, қадриятларимиз қанчалик оддий кўринса, шунчалик пурмаъно, эзгу, улуғвордир! Сен ҳам остонаси тилло уйга қадам қўйган дамларингданоқ дунёда шундай одамлар борлигини бил, уларни отангдай эъзозла, дуосини ол, тириклигида ҳам, ўтиб кетгандан сўнг ҳам эсла — болаларингга сўзлаб бер. Токи фарзандларинг ҳам сендек ҳаёт, хотира, қадрлаш нелигини чуқурроқ ва теранроқ ҳис этиб, шу оила остонасидан Ватан бағрига комил инсон бўлиб кирсинлар, эл билан эл бўлиб яшасинлар. Дунёда бундан улканроқ Бахт йўқдир.

Бахт — қуш эмас, учиб кетгали,
У — дўстлиғи болалигингнинг.
Сенга келди айтмоқлик гали
Боликнинг эртакларини —
Ранги ўчмас лолалигингнинг.

Бахт — сув эмас, оқиб кетгали,
Бахт — Бахт ҳақда сўзлаб
турганинг.
Умринг етмас таъриф этгали,
Туйғуларинг чечакларини.
Ватан ичра ватан қурганинг.

Ойгул СУЮНДИҚОВА.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ • TOSHKENT HAQIQATI

Муассис: ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ

Бош муҳаррир Фатҳиддин МУҲИДДИНОВ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32.

Телефонлар: хатлар ва оммавий ишлар бўлими: 133-40-48 Эълонлар: 133-99-15, 136-57-27.

• Эълон ва билдирувлардаги факт ҳамда далилларнинг тўғрилиги учун реклама ва эълон берувчилар масъулдир.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №8. Буюртма Г-092. Ҳажми – 2 табоқ, офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2. Саҳифаловчи: Музаффар ҚЎЧҚОРОВ. Адади 11.580 нусха.

"Шарқ" нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй. Нашр кўрсаткичи: 205 Босишга топшириш вақти – 20. 30. Босишга топширилди – 18.30.